

C14 – BIN1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

9 oktober 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, BESTUURSZAKEN,
INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE HERVORMING
EN DECREETSEVALUATIE

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de vermindering, vereenvoudiging en verbetering van de regelgeving voor het verenigingsleven en de vrijwilligers	1
Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de betrokkenheid van de lokale besturen bij de onderhandelingen over een nieuwe rechtspositie voor het gemeentepersoneel	3
Vraag om uitleg van de heer Jef Tavernier tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over verzoekschriften en de mogelijkheid voor burgers om gehoord te worden	5
Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het toevoegen van een punt dat niet voorkomt op de agenda van de gemeenteraad	8
Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de stand van zaken van de uitwerking van het zogenaamde fiscaal pact met de gemeenten	10
Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het sociaal statuut van gemeentemandatarissen	13
Vraag om uitleg van de heer Erik Tack tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de toepassing van de omzendbrieven BA-97/22, WEL 98/01 en B 2005/03 over het taalgebruik in de gemeente- en OCMW-besturen en in de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden	15
Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaecker tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de stand van zaken in de overdracht van de Plantentuin van Meise	18

Voorzitter: de heer Kurt De Loor

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de vermindering, vereenvoudiging en verbetering van de regelgeving voor het verenigingsleven en de vrijwilligers

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in het Vlaams regeerakkoord was de administratieve vereenvoudiging een van de speerpunten van het akkoord. Er zou worden verholpen aan de overbodige formulieren, vergunningen, administratieve verplichtingen, taksen en lastige wetgeving.

Ondertussen is er wat actie ondernomen. Zo is er een enquête geweest bij vrijwilligers en het verenigingsleven, onder andere via de website www.samenvereenvoudigen.be. Er is ook een soort campagne gevoerd bij de lokale adviesraden die konden signaleren waar de knelpunten zitten en waar de administratieve last voor verenigingen en vrijwilligers ligt. Die campagne liep van 26 oktober 2006 tot 28 februari 2007. Dit alles resulteerde in een eindrapport dat op 20 juli 2007 werd voorgesteld, ook aan de Vlaamse Regering.

Dit eindrapport bevat heel belangrijke aanbevelingen en interessante informatie over hoe de knelpunten kunnen worden weggewerkt. Mijnheer de minister, hoe zullen die knelpunten concreet worden aangepakt? In het eindrapport staat dat dit thematisch zal gebeuren. Zal er een prioriteitenlijst worden opgemaakt?

Het rapport is immers vrij lijvig, en ik kan me voorstellen dat niet alles tegelijk kan worden weggewerkt. Ik verwijs naar Nederland waar een gelijkaardige operatie is voltooid. Daar werden 25 prioriteiten vooropgesteld om de 25 meest gebruikte formulieren tegen 2008 begrijpelijker te maken en af te bouwen. Wat zijn voor u de meest prangende knelpunten, en hoe zullen die worden aangepakt? Is er een concreet actieplan? Zo neen, tegen wanneer kunnen we dat verwachten?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Schauvliege, ik dank u voor uw vraag, want ze bewijst dat u de zaken blijft opvolgen. Administratieve vereenvoudiging was en blijft een speerpunt voor de Vlaamse Regering en we nemen daartoe brede initiatieven, ook met betrekking tot het verenigingsleven. De

knelpunten die betrekking hebben op het Vlaamse overheidsniveau werden ingedeeld in vier thema's: milieu, jeugd, Vlaanderen Feest en sport.

In de loop van deze maand start per thema een aparte werkgroep. De werkgroepen bestaan uit vertegenwoordigers van mijn kabinet, het kabinet van minister Anciaux, de dienst Wetsmatiging, het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk en het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Aan de werkgroepen neemt ook de contactpersoon 'reguleringsmanagement' van het beleidsdomein van een bepaald thema deel. Momenteel worden die werkgroepen opgestart.

Voor het thema 'sportsector' wordt een plan van aanpak voor twee van de drie suggesties en een argumentatie voor de derde zo snel mogelijk door BLOSO bezorgd. Voor het thema 'attest animator jeugdwerk' is de eerste samenkomst van de werkgroep gepland op 17 oktober om 14 uur. Voor de andere twee thema's zijn uitnodigingen verstuurd om een datum te plannen.

In deze werkgroepen worden de knelpunten bestudeerd en de gesuggereerde oplossingen getoetst op hun haalbaarheid. Op basis daarvan wordt een concreet actieplan opgemaakt. Het werken met prioriteiten wordt in de werkgroepen opgenomen.

De werkgroepen moeten zelf per thema vastleggen wat de prioriteiten zijn. De bevoegde administratie maakt zelf een plan op en legt de prioriteiten vast. Die draagt dan ook de verantwoordelijkheid om na te gaan wat haalbaar is en hoe de zaken kunnen worden aangepakt. Mijn kabinet speelt een ondersteunende rol.

De knelpunten die betrekking hebben op het lokale niveau worden aan de VVSG en VVP bezorgd. Administratieve lasten die zich op het federale niveau bevinden, zullen aan de nieuwe federale regering worden bezorgd. In afwachting van de vorming van een nieuwe federale regering worden deze punten al aan de Dienst voor administratieve vereenvoudiging overgemaakt.

Het concrete actieplan zal nog in de loop van 2007 worden opgesteld. De voortgang van het actieplan zal online op het adres www.samenvereenvoudigen.be kunnen worden geconsulteerd. Het zal voor iedereen duidelijk zichtbaar zijn wat de werkgroepen beslissen en hoe ver de projecten staan. De werkgroepen moeten nagaan welke vereenvoudigingsprojecten mogelijk zijn en moeten hiervoor een termijn bepalen. Deze campagne is door minister Anciaux en mezelf in samenwerking met de verenigingen opgezet. Ik zal het actieplan eveneens samen met minister Anciaux opvolgen.

Verder kan ik nog melden dat tussen januari 2006 en juni 2007 al zes projecten met betrekking tot de verenigingen zijn afgewerkt. Deze projecten betreffen de vereenvoudiging van de sportregelgeving, de planlastvermindering voor het lokaal jeugdwerk, de meting van de administratieve lasten voor het landelijk jeugdwerk, de afstemming op de vzw-regelgeving, de planlastverlaging voor het lokaal sociaal beleid en de Plus-3 Pas. In september 2007 is nog een versoepeling inzake de billijke vergoeding doorgevoerd. Dit betekent dat ondertussen al zeven concrete plannen zijn uitgewerkt. De bijkomende actieplannen zullen naar aanleiding van het rapport 'Samen vereenvoudigen' worden uitgewerkt.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Als ik het goed heb begrepen, is het globale actieplan in feite een samenvatting van de actieplannen die door de verschillende werkgroepen worden opgesteld. Op zich is het een goede zaak dat de werkgroepen nagaan wat zoal kan gebeuren en vervolgens concrete acties plannen. Ik maak me echter zorgen dat het bij het maken van plannen zou blijven. In de praktijk is er nog niet veel tastbaars gebeurd.

Volgens de door de minister vooropgestelde timing zouden de werkgroepen tegen eind 2007 klaar moeten zijn. Betekent dit dat elke werkgroep een feitelijke deadline heeft gekregen en dat elke werkgroep tegen het einde van 2007 een concreet actieplan moet hebben? Of kunnen de werkgroepen zich tot vrijblijvende aanbevelingen zonder concrete engagementen beperken?

Ik zou de minister willen aansporen om een concrete timing te hanteren. Dit zou iedereen immers stimuleren om hier op een degelijke wijze aan voort te werken. Binnen twee jaar zal het eerste grote rapport van deze Vlaamse Regering worden opgemaakt. Ik hoop dat er tegen dan ook concrete realisaties zullen zijn.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Het is uitdrukkelijk de bedoeling dat alle actieplannen in 2007 worden afgewerkt. Elke themawerkgroep heeft zijn opdracht gekregen. De actieplannen zullen online kunnen worden geconsulteerd. Ik heb daarnet verklaard dat de themawerkgroepen nu van start gaan. Hieruit mag niet worden afgeleid dat voordien nog geen werk is geleverd. Zoals ik daarnet al heb meegedeeld, zijn al zeven concrete zaken gerealiseerd.

Dit geldt tevens voor de andere departementen en beleidsdomeinen. De werkzaamheden worden op een aantal concrete zaken gefocust. Ondertussen gebruikt elke minister de compensatieregeling om vereenvoudigingsprojecten op te zetten. Volgens mij zal de Vlaamse Regering een goed rapport krijgen.

Ik ben ervan overtuigd dat veel zaken met betrekking tot elk beleidsdomein zullen zijn vereenvoudigd in de loop van de huidige legislatuur. Bovendien is de Vlaamse overheid de enige overheid in dit land die deze problematiek systematisch aanpakt. We meten de bijkomende en de verdwijnende lasten. Het zou uiteraard makkelijker zijn om enkel wat verdwijnt te meten. We brengen echter de nodige fair play op om ook wat er bijkomt, te meten. Er is voor elke minister en voor elk beleidsdomein een scorebord.

Ik heb er vertrouwen in dat alles vlot zal verlopen. De themawerkgroepen zullen uiteraard moeten onderzoeken of alle voorstellen ook haalbaar zijn. Mevrouw Schauvliege heeft daarnet naar formulieren verwezen. Het vereenvoudigingsprogramma voor formulieren en de bijbehorende website lopen ondertussen parallel verder.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Ik apprecieer het voornemen van de minister om in de diepte te werken en grondig werk te leveren. Ik heb echter een beetje schrik dat tijdens de consultatieronde al te concrete verwachtingen zijn geschapen. De verenigingen en de vrijwilligers hebben de vraag gekregen een lijst van wat hen hindert op te stellen. Zij verwachten nu uiteraard dat de door hen gesignaleerde zaken zullen worden aangepakt. Ik wil de minister dan ook vragen om hier voldoende aandacht aan te besteden.

Ik weet dat er al heel wat is gebeurd. Er zijn al heel wat projecten opgestart en er zijn al resultaten geboekt. Het zou een goede zaak zijn indien dit alles wat meer zou worden gecentraliseerd. Een duidelijke oplijsting zou ons meer zicht bieden op de reeds gerealiseerde vereenvoudigingen.

Minister Geert Bourgeois: Aangezien het Vlaams Parlement hierom heeft verzocht, zal in de beleidsbrief een volledig overzicht van de realisaties worden opgenomen. Een beleidsbrief moet ook een overzicht van het gevoerde beleid bieden.

Wat de concrete actieplannen betreft, heb ik enkel de werkwijze toegelicht. Hoewel ik geen paraplu wil opentrekken, moet ik voor het overige naar minister Anciaux verwijzen. Elke minister moet met betrekking tot zijn beleidsdomeinen bepalen welke regelgeving hij nastreeft. Zijn administratie en hijzelf beschikken hiervoor over de nodige kennis van zaken. De minister moet bepalen wat al dan niet haalbaar is. Mijn kabinet en ikzelf werken aan de wetsmatiging. Wij gaan niet in op de inhoud van de projecten.

De inhoud en de vorm van een vereenvoudiging zijn uiteraard steeds met elkaar verbonden. Het is een kwestie van beleidskeuzes. Onlangs heeft de Europese

Commissie voorgesteld om de publicatie van de jaarrekeningen voor kleine ondernemingen niet langer verplicht te maken. Het bedrijfsleven beschouwt de jaarrekeningen echter als een nuttig instrument en heeft hiertegen geprotesteerd. Het afschaffen van die publicatieverplichting zou natuurlijk in een grote score resulteren. Het is in feite een balans.

Ik maak natuurlijk beleidskeuzes, en wij bepalen doelstellingen. Als ze worden afgeschaft, bereikt men de grootst mogelijke vereenvoudiging. De vraag is natuurlijk of dat haalbaar is. Daarom moeten de betrokken ministers binnen hun bevoegdheidsdomein keuzes maken. Als ze iets willen realiseren, dan moet dat op een zo eenvoudig mogelijke wijze gebeuren, zonder dat ze bijvoorbeeld gegevens twee keer opvragen. Uw vragen over de concrete uitwerking zou u best voorleggen aan mijn collega.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de betrokkenheid van de lokale besturen bij de onderhandelingen over een nieuwe rechtspositie voor het gemeentepersoneel

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag over de betrokkenheid van de lokale besturen bij de onderhandelingen die moeten leiden tot de uitwerking van een nieuwe rechtspositie voor het gemeentepersoneel is ondertussen deels gedateerd. Toch lijkt het me belangrijk om hier de context van het probleem te bespreken en ook de wijze waarop het is afgehandeld.

Op 13 juli 2007 keurde de Vlaamse Regering het besluit houdende minimale voorwaarden voor de personeelsformatie, de rechtspositieregeling en het mandaatstelsel van het gemeente- en provinciepersoneel principieel goed. Dit is een uiterst belangrijke uitvoering van het Gemeente- en Provinciedecreet. De goede werking van gemeenten en provincies hangt immers onlosmakelijk samen met de kwaliteit van hun personeel.

Het rekruteren en het aanbieden van een aantrekkelijke loopbaan aan deze personeelsleden is dan ook een belangrijke opdracht voor elk bestuur. Het is een opdracht waarvoor het hoger vermeld besluit een werkbaar kader moet aanbieden. De medewerking van de werkgevers van dit personeel – de gemeenten en de provincies – aan

de concrete uitwerking van dit besluit is dan ook essentieel. Ik denk dat niemand dat zal ontkennen.

Het was dan ook positief dat Vlaanderen een oplossing had gevonden om de federale wetgeving die het de gemeenten en de provincies onmogelijk maakt om over deze materie mee te onderhandelen, te omzeilen en een samenwerkingsovereenkomst te sluiten die moet toelaten om deze besturen toch bij de onderhandelingen te betrekken. Recent raakte evenwel bekend dat twee van de drie vakbonden de samenwerkingsovereenkomst hebben opgezegd. De VVSG als werkgeversdelegatie is niet langer welkom op de onderhandelingen van het Comité C over de nieuwe rechtspositie van het gemeentepersoneel.

De vakbonden zegden naar verluidt de overeenkomst niet op vanwege eventuele problemen die zij zouden hebben met de overeenkomst op zich, maar wel om de verdere besprekingen over de rechtspositie te kunnen blokkeren. Dat is nog nooit gebeurd. Ik ken geen enkele werkgeversorganisatie die niet rechtstreeks kan onderhandelen met de werknemersorganisaties. In dit geval wordt de VVSG bij de gesprekken in het Comité C niet betrokken. Als mijn informatie juist is, dateert de samenwerkingsovereenkomst van 1992. Het is de eerste keer dat twee vakbonden de overeenkomst opzeggen. De regering neemt nog deel aan de onderhandelingen, maar de lokale besturen worden buitenspel gezet.

De wetgeving in kwestie is federale materie. Zonder daar grote uitspraken over te willen doen, vind ik het bijzonder ongehoord dat lokale besturen niet rechtstreeks een kaderovereenkomst met de werknemersorganisaties kunnen afsluiten.

Mijnheer de minister, welke maatregelen heeft de Vlaamse Regering genomen om de gevolgen van de opzegging van de samenwerkingsovereenkomst op te vangen? Acht u het aangewezen om in die context verder te onderhandelen over deze aangelegenheid? Hoe denkt u dat de zaak zal evolueren? U kunt daar ook niets aan doen, u staat machteloos. Kloppen de berichten van de VVSG op haar website en in haar periodiek dat de ontwerpakte van 13 juli aspecten bevat waarover niet overlegd werd met de gemeenten? Zo ja, wat is daar de reden voor?

De voorzitter: De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes: Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat een afgevaardigde van de VVSG deze vraag stelt. (*Opmerkingen/Rumoer*)

Er is iets dat me stoort. De VVSG vertegenwoordigt de Vlaamse steden en gemeenten, maar ik zou ze niet onmiddellijk als een werkgeversorganisatie bestemmen. De Vlaamse Regering is aanwezig bij de onder-

handelingen, net zoals de vakbonden. Ik vind het dan ook vreemd dat die vraag hier wordt gesteld. De afwerking is gewoon doorgegaan.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Minister de voorzitter, collega's, ik ben verheugd over de pertinente vragen die me worden gesteld. Ze bieden me de kans om verduidelijking te brengen over een aantal punten. Op die manier kunnen we het goed – dat heet nu 'krachtig' – bestuur in Vlaanderen vooruithelpen.

Mijnheer Verfaillie, het is juist dat de ACOD en het VSOA de samenwerkingsovereenkomst van 7 juli 2000 tussen de Vlaamse Regering, de vertegenwoordigers van de lokale overheden als werkgevers en de representatieve vakorganisaties ter voorbereiding van de werkzaamheden binnen de onderafdeling Vlaamse Gewest en Vlaamse Gemeenschap van het comité C1 voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, hebben opgezegd. Dat is een hele mondvol, waarmee ik gewoon herhaal wat u net hebt gezegd.

Het komt mij niet toe om mij in hun plaats uit te spreken over de redenen waarom ze dat hebben gedaan. Feit is dat de samenwerkingsovereenkomst een clause bevat die een dergelijke opzegging mogelijk heeft gemaakt. Het moet echter duidelijk zijn dat de Vlaamse Regering niet zelf het initiatief tot deze opzegging heeft genomen. Mijn collega's en ik betreuren ten eerste dat de samenwerkingsovereenkomst opgezegd is. De Vlaamse Regering blijft onverkort achter het standpunt staan dat ook in de toekomst de vertegenwoordigers van de werkgevers bij het sociaal overleg betrokken moeten worden. Die betrokkenheid is noodzakelijk in een ordentelijk sociaal overleg. De Vlaamse Regering vindt het de logica zelf dat de lokale werkgevers mee aan tafel zitten bij de voorbereiding van beleidsmaatregelen die van groot belang zijn voor hun bestuur en die ook budgettaire implicaties kunnen hebben.

De Vlaamse Regering wil daarnaast ook een beroep doen op de praktische terreinkennis van de lokale werkgevers. Ze hecht daarom veel belang aan de inspraak van de werkgevers als rechtstreeks betrokken partij. Mijnheer Verfaillie, ik denk dat ik hiermee duidelijk verwoord heb hoe we tegen de situatie aankijken.

Natuurlijk kan een samenwerkingsovereenkomst niet in de plaats komen van de verplichtingen die voortvloeien uit de federale syndicale wetgeving die van toepassing is. We hebben steeds gewerkt via parallelle circuits. De samenwerkingsovereenkomst heeft nooit de formele onderhandelingen in het comité C1 vervangen of uitgesloten. Juridisch is dat ook onmogelijk. De onderhandelingen in de structuren en overlegorganen die vastgesteld worden in de syndicale wetgeving, kunnen niet omzeild worden. Dat

is ook niet de bedoeling. Die formele onderhandelingen zijn een vormvereiste zonder dewelke een aan onderhandeling of overleg onderworpen regeringsmaatregel, zoals het ontwerp van besluit betreffende de rechtspositieregeling van het gemeente- en het provinciepersoneel, van rechtswege nietig zou zijn. De samenwerkingsovereenkomst van 7 juli 2000 heeft die formele onderhandelingen niet vervangen, maar aangevuld met voorvergaderingen die de bedoeling hadden de formele onderhandelingen maximaal voor te bereiden en zo mogelijk in onderling overleg te finaliseren.

Mijnheer Verfaillie, aansluitend op de hierboven geschetste visie van de Vlaamse Regering op de betrokkenheid van vertegenwoordigers van de werkgevers bij het sociaal overleg voor de lokale sector, zal de regering initiatieven nemen om die betrokkenheid ook in de toekomst te organiseren. Zoals gezegd, betreur ik de opzegging van de samenwerkingsovereenkomst ten eerste. Dat was niet mijn beslissing. Ik zal dan ook mijn verantwoordelijkheid opnemen. Dat is belangrijk ten aanzien van de VVSG en de gemoedsgesteldheid daar. Vrijdag op de ministerraad zal ik een concreet voorstel doen om uit deze impasse te geraken. Zoals de vakbonden vertegenwoordigd zijn in het comité C1 om de belangen van het personeel te verdedigen, bewaken de VVSG en de VVP de belangen van de lokale en provinciale besturen. Dat vind ik even evident. Het is ondenkbaar om sectorale akkoorden af te sluiten zonder dat de lokale en provinciale besturen, zijnde de werkgevers, hierover mee onderhandeld hebben.

Ten gronde meen ik dat een wijziging van de wetgeving betreffende de organisatie van het syndicaal overleg aan de orde is, waardoor een sluitende juridische grondslag geboden kan worden voor een rechtstreekse participatie van een werkgeversvertegenwoordiging in het comité C1. Deze regelgeving is momenteel echter een federale bevoegdheid, maar kan het voorwerp uitmaken van een toekomstige overdracht van bevoegdheden naar de gewesten.

Er zijn uiteraard intensieve contacten geweest met de betrokken vakorganisaties om de opzegging te voorkomen en af te wenden. De betrokkenen zijn echter niet op hun beslissing teruggekomen. Aangezien de wet enkel in bipartite overleg voorziet, had ik structureel niet onmiddellijk een manier om de aanwezigheid van VVSG en VVP te kunnen garanderen op het comité C1. Ik wil verder nog niet vooruitlopen op het initiatief dat ik vrijdag op de ministerraad zal voorstellen.

Vervolgens wil ik even ingaan op het ontwerp van besluit van 13 juli 2007 betreffende de rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel en het provinciepersoneel. Niets maakt ongedaan dat over dat ontwerp van besluit artikel per artikel tot in detail overlegd werd in de voorvergaderingen van het comité C1, waarbij de werk-

geversvertegenwoordigers betrokken waren. Dat gebeurde in twintig vergaderingen tussen januari 2006 en 21 maart 2007. Dat was dus zeer intensief. De vergaderingen namen vaak uren in beslag. Het is dan ook een feit dat het ontwerp van besluit in belangrijke mate mee beïnvloed is door de samenspraak en de discussies tussen de drie partijen van de samenwerkingsovereenkomst: de vakorganisaties, de vertegenwoordigers van de lokale werkgevers VVSG en VVP en de Vlaamse Regering.

Tijdens de vergaderingen van 13 en 21 maart 2007 werden alle resterende knelpunten van werkgeverszijde en van de kant van de vakorganisaties één voor één overlopen. Voor de punten waarover er geen overeenstemming tot stand kwam, werd de volgende afspraak gemaakt: de juridisch-technische knelpunten worden weggewerkt en de resterende inhoudelijke knelpunten worden ter beslissing voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Dat laatste heeft de Vlaamse Regering gedaan. Die arbitrage is niet alleen haar taak, maar ook haar prerogatief. De samenwerkingsovereenkomst schakelt de bevoegdheid van de Vlaamse Regering niet uit. De Vlaamse Regering heeft die bevoegdheid wel degelijk uitgeoefend met een maximale betrokkenheid van alle partners in de samenwerkingsovereenkomst. Ook na de opzegging daarvan door de genoemde vakorganisaties heeft ze het bestaande resultaat van het brede overleg maximaal gerespecteerd.

Hoe dan ook moest de Vlaamse Regering vervolgens het genoemde ontwerp van besluit van 13 juli 2007 nog voor formele onderhandeling voorleggen aan het comité C1 in zijn wettelijke samenstelling, waar VVSG en VVP niet bij zijn. Dat is inmiddels gebeurd. Dat moet ook met het oog op de adviesaanvraag bij de Raad van State, die vaststelt of aan de wettelijke onderhandelingsvereiste voldaan is.

Op een punt na zijn alle bepalingen van het ontwerp van besluit rechtspositieregeling van 13 juli 2007 het voorwerp geweest van breed overleg. Het enige punt waartoe de Vlaamse Regering in laatste instantie beslist heeft, betreft de artikelen over de salarisschalen van de OCMW-secretarissen en -ontvangers. Die beslissing moet gezien worden als een technische maatregel in samenhang met het feit dat de overeenkomstige salarisschalen van de secretarissen en de ontvangers van de gemeenten in het besluit van de Vlaamse Regering werden opgenomen. Inhoudelijk werd in dit verband niets aan de bestaande toestand gewijzigd, aangezien de problematiek van deze salarisschalen het voorwerp uitmaakt van toekomstige sectorale besprekingen.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw gefundeerd antwoord. De heer Maes en ik zijn er heel tevreden mee.

U brengt belangrijke en interessante pistes naar voren, maar ik denk dat iedereen ervan overtuigd is dat de hui-

dige werkwijze niet voor herhaling vatbaar is. De gemeenten zijn erg talrijk. Het is inderdaad moeilijk om rechtstreeks te onderhandelen met 308 gemeenten. Wij hebben met de VVSG echter een organisatie die de belangen van de 308 Vlaamse steden en gemeenten vertegenwoordigt, net zoals de provincies die hebben via de VVP. Die mensen zijn het best geplaatst om mee te onderhandelen.

Ik vind het eigenaardig dat vakorganisaties rechtstreekse onderhandelingen met hen kunnen omzeilen door de samenwerkingsovereenkomst op te zeggen, ook al hebben zij die mogelijkheid blijkbaar contractueel. Maar ik ben heel tevreden met uw antwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jef Tavernier tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over verzoekschriften en de mogelijkheid voor burgers om gehoord te worden

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, dit is een vrij korte vraag met een duidelijk onderwerp. In het Gemeentedecreet hebben we een hoofdstuk opgenomen over de verzoekschriften die aan de gemeenteraad kunnen worden overgemaakt.

In artikel 202 van het Gemeentedecreet staat het volgende: “De verzoeker of, indien het verzoekschrift door meerdere personen is ondertekend, de eerste ondertekenaar van het verzoekschrift kan worden gehoord door de gemeenteraad of een gemeenteraadscommissie.”

Het probleem is het werkwoord ‘kunnen’. Ik haal even een concreet geval aan dat zich niet in mijn eigen gemeente heeft afgespeeld. Naar aanleiding van de aangekondigde sluiting van een zwembad hebben een aantal mensen een verzoekschrift opgesteld en ingediend. Tijdens de behandeling in de gemeenteraad is de burgemeester zo lomp geweest om de verzoekers die zich in de zaal bevonden niet aan het woord te laten. *(Opmerkingen van de heer Jan Verfaillie)*

In mijn ogen is tijdens de besprekingen van het Gemeentedecreet duidelijk naar voren gekomen dat het de geest van dit artikel is de aanwezige mensen aan het woord te laten. Een huishoudelijk reglement biedt de burgemeester of de voorzitter van de gemeenteraad de nodige middelen om een discussie die uit de hand loopt in goede banen te leiden of stop te zetten.

Dit lijkt me de juiste manier om het werkwoord ‘kunnen’ in normale omstandigheden te begrijpen. Aangezien dit in de praktijk niet steeds het geval blijkt, zou ik de minister een interpretatieve vraag willen stellen. Hoe moet dit woord in deze context worden geïnterpreteerd? Kan een gemeentebestuur de aanwezige indieners van een verzoekschrift gewoonweg laten zitten en het onderwerp vervolgens onderling zelf bespreken?

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Mijnheer de voorzitter, aangezien ik die vergadering zelf heb bijgewoond, klinkt het verhaal over het zwembad me bekend in de oren. Ik was evenwel niet de ‘lompe’ burgemeester in kwestie. Ik vond het alleszins spijtig dat deze zaak zo is verlopen.

Ik zou me willen aansluiten bij de vraag om uitleg van de heer Tavernier. Het Gemeentedecreet biedt de mogelijkheid verzoekschriften in te dienen. Ik vind het jammer dat wanneer een burger of een groep burgers zich met vragen aanmelden, ze zonder meer worden weggestuurd.

Ik zal het verhaal van de heer Tavernier even vervolledigen. De vraag in verband met het zwembad is door het college van burgemeester en schepenen besproken. Binnen de gemeenteraad is hierover geen enkel debat gevoerd. De gemeenteraad heeft enkel akte van het verzoekschrift genomen.

Ik vind dit jammer. Dit lijkt me niet te passen in de geest van de hier gevoerde besprekingen van het Gemeentedecreet. Indien de bevolking iets ter sprake brengt, moet de mogelijkheid bestaan om dit binnen de gemeenteraad te bespreken. In dit concrete geval heeft het college van burgemeester en schepenen het dossier naar zich toe getrokken. De indieners van het verzoekschrift hebben drie maanden later een schriftelijk antwoord ontvangen. Daarmee was de kous blijkbaar af.

Mijnheer de minister, ik zou u om verduidelijking willen vragen. Ik weet niet wat u hierover denkt. Ik kan me voorstellen dat burgers zich anders al snel ontmoedigd zullen voelen. Ze kunnen allerlei zaken naar voren brengen, maar ze hebben in feite enkel het recht iets op papier te zetten. Wat is het verschil tussen een verzoekschrift en een petitie tot het college van burgemeester en schepenen? Hier zou op dezelfde wijze op worden gereageerd. Kunt u mij uw zienswijze op dit aspect van het Gemeentedecreet geven?

De voorzitter: Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel: Mijnheer de voorzitter, ik wil me in algemene zin bij de vraag om uitleg van de heer Tavernier aansluiten. Hij heeft terecht verklaard dat het hier om de interpretatie van het werkwoord ‘kunnen’ gaat.

Sinds de goedkeuring van het Gemeentedecreet hebben we al meermaals dergelijke vragen om uitleg behandeld. Het gaat steeds om woorden die, naargelang het bepaalde mensen uitkomt, zus of zo worden geïnterpreteerd. De minister antwoordt hierop meestal dat dit nooit zijn bedoeling is geweest. Deze vraag om uitleg lijkt me een van de vele vragen over de terminologie in het Gemeentedecreet. Aangezien het Gemeentedecreet zeer belangrijk is, leggen allerlei mensen dubbele betekenissen op een andere manier uit.

Het lijkt me een goede zaak dat zo kort na de inwerkingtreding van het Gemeentedecreet dergelijke vragen worden gesteld. De jurisprudentie van het ministerieel antwoord kan fantasierijke of creatieve beoordelingen van de tekst van het Gemeentedecreet aflijnen.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, ik denk niet dat ik me moet forceren om fair te blijven. Ik ben steeds van mening dat de mensen moeten krijgen waar ze recht op hebben. Als ik iets in verband met het Gemeentedecreet moet verduidelijken, moet ik nooit van de bewoordingen in het decreet zelf afwijken. In sommige gevallen gaat het om foute interpretaties op het lokale bestuursniveau of om gewoontes die plaatselijk reeds jaar en dag in voege zijn. Soms moet ik duidelijk stellen dat iets niet kan en dat in het Gemeentedecreet duidelijk te lezen staat hoe iets moet gebeuren. Mijns inziens zijn de bepalingen in het Gemeentedecreet duidelijk voor iedereen met gezond verstand en voor juristen – wat overigens niet altijd dezelfde mensen zijn.

Het werkwoord ‘kunnen’ slaat op een mogelijkheid, het werkwoord ‘moeten’ slaat op een verplichting. Het Gemeentedecreet biedt de gemeentebesturen een mogelijkheid. Elke gemeente moet autonoom beslissen hoe ze de burgerbetrokkenheid en -participatie vorm wil geven. Het Gemeentedecreet vormt de basis voor de organisatie van de gemeenten en bevat de essentiële elementen van de werking van de lokale democratie, van de politieke organen, van het administratief apparaat en van de verhouding met de burger en met de Vlaamse overheid. Voor de verhouding met de burger legt het Gemeentedecreet de hoekstenen om deze relatie te optimaliseren. Dit moet evenwel niet limitatief worden geïnterpreteerd. Het gaat hier veeleer om een minimale kaderregeling.

Mijns inziens zullen de lokale besturen, rekening houdend met hun eigen doelstellingen, geneigd zijn om de betrokken burger te horen indien ze dit voor de adequate behandeling van het aangekaarte probleem nodig achten. Dit neemt evenwel niet weg dat de gemeenteraad of de gemeenteraadscommissie niet verplicht is om de verzoeker in kwestie te horen. De gemeenteraad of de gemeenteraadscommissie beslist immers autonoom over de eventuele meerwaarde van dergelijke hoorzittingen.

Artikel 202 van het Gemeentedecreet bepaalt dat de indiener van een verzoekschrift of, indien het door meerdere personen is ondertekend, de eerste ondertekenaar door de gemeenteraad of door een gemeenteraadcommissie kan worden gehoord. Dit is, met andere woorden, niet verplicht. Indien hier het werkwoord 'moeten' had gestaan, zou het om een verplichting gaan. Het gaat hier over een mogelijkheid.

Tot slot verwijs ik naar artikel 204 van het Gemeentedecreet. Volgens dit artikel bepaalt het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad de nadere voorwaarden waaronder en de wijze waarop verzoekschriften worden behandeld. Dit artikel is belangrijk om arbitraire houdingen te voorkomen. Aan elk verzoekschrift van elke indiener moet op dezelfde wijze gevolg worden gegeven.

Mij lijken het Gemeentedecreet en de hier aangehaalde artikelen zeer duidelijk. Tijdens de besprekingen van het Gemeentedecreet is steeds duidelijk gezegd dat de lokale besturen autonoom moeten kunnen beslissen hoe ze de burgerparticipatie concreet gestalte willen geven. De burger beschikt over inspraakmogelijkheden op het niveau van de gemeenteraad en van de gemeenteraadcommissies. Het horen van de burger is echter een mogelijkheid en geen verplichting.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, ik moet toegeven dat uw antwoord mij ontgoochelt. Ik spiegel me enigszins aan wat in het Vlaams Parlement gebeurt. Hier worden de indieners van een verzoekschrift gehoord.

In het Gemeentedecreet staat niet dat deze zaak in een huishoudelijk reglement moet worden uitgewerkt. In de betrokken gemeente heeft het gemeentebestuur het artikel van het Gemeentedecreet gewoon in het huishoudelijk reglement overgenomen. Er staat bijgevolg niets over de voorwaarden om te worden gehoord of over de manier waarop iemand kan worden gehoord. Er staat enkel dat iemand kan worden gehoord. Aangezien dit tekstfragment gewoon letterlijk is overgenomen, kan de meerderheid of het college van burgemeester en schepenen arbitrair beslissen. Dit lijkt me niet de bedoeling van het Gemeentedecreet.

Het Gemeentedecreet bevat ook andere hiaten en interpretatieproblemen. Een interpretatieve tekst lijkt me wat moeilijk als oplossing. Hier en daar zouden evenwel woorden kunnen worden vervangen. Zo zou 'kan' door 'wordt gehoord onder de voorwaarden bepaald in het huishoudelijk reglement' kunnen worden vervangen. Dit zou een affirmatieve formulering zijn. De burgemeester beschikt over de bevoegdheid om het kader te schetsen waarbinnen een indiener van een verzoekschrift moet worden gehoord. Hij kan, onder meer, de spreektijd van de indiener beperken. Dit zou in mijn ogen beter bij de ratio legis van deze bepalingen van het Gemeentedecreet aansluiten.

De voorzitter: De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes: Mijnheer de voorzitter, hoewel de heer Tavernier in se gelijk heeft, is het volgens mij in de praktijk niet zo eenvoudig. De heer Tavernier gaat ervan uit dat de indieners een verstandige vraag stellen en dat het gemeentebestuur hier verstandig op moet reageren. De mensen die het werkveld kennen, weten dat een verzoeker die de gelegenheid krijgt om tijdens een openbare zitting, bijvoorbeeld tijdens het vragenkwartiertje, een vraag te stellen en die een niet aan zijn verwachtingen voldoende antwoord krijgt de volgende week gewoon weer dezelfde vraag stelt. Het hangt allemaal ook af van de goodwill en van het verstand van de vraagsteller.

Het is uiteraard niet mijn bedoeling in de plaats van de minister te antwoorden. Indien het artikel zo ruim mogelijk zou worden geïnterpreteerd, zou de slinger in mijn ogen in de andere richting overslaan. Dat zou ook geen goede zaak zijn. Ik heb niets tegen actiegroepen, maar er zijn nu eenmaal actiegroepen die hun ideeën niet kunnen verwezenlijken en vervolgens onder een andere vorm over hetzelfde onderwerp blijven zanken.

Het invoeren van een verplichting zou inhouden dat elke vraag tot een procedure leidt. Dat zou ook betuttelend zijn. We zouden dit aan de wijsheid van het gemeentebestuur kunnen overlaten. Een aanbeveling van de minister, in de vorm van een omzendbrief, zou ook een oplossing kunnen bieden. In deze omzendbrief zou, bijvoorbeeld, kunnen staan dat dit artikel zeer ruim moet worden geïnterpreteerd, maar dat een voor de tweede maal gestelde vraag niet meer moet worden beantwoord.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Tavernier, u bent gevaarlijk wanneer u citeert. U bevestigt dit in feite bij elk citaat. In het Reglement van het Vlaams Parlement staat het werkwoord 'kunnen' en niet het werkwoord 'moeten'. Dit staat in hoofdstuk 7, punt 7 en is terug te vinden op pagina 124. Uw citaten blijken nooit te kloppen. In het Vlaams Parlement is er een verplichting de indiener te horen vanaf 15.000 handtekeningen. Voor het overige is het een mogelijkheid. We hebben hier de gewoonte om indieners te horen, maar de indieners wonen de behandelingen niet altijd bij. U wilt de indruk wekken dat de indieners in het Vlaams Parlement altijd worden gehoord. *(Opmerkingen van de heer Jef Tavernier)*

U hoeft nu niet terug te krabbelen. Een debat mag best wat scherp zijn. U hebt geprobeerd de indruk te wekken dat het Vlaams Parlement een soepeler regime hanteert dan de lokale besturen. Ik kan hier melden dat

het horen van de indieners van verzoekschriften op veel plaatsen correct verloopt.

In mijn hoedanigheid van lokaal mandataris probeer ik de indieners van een verzoekschrift steeds maximaal bij de behandeling te betrekken. Ik heb daarnet even met de heer Decoster, leidinggevend ambtenaar, en met de heer Detollenaere, leidinggevende van de kabinetscel, overlegd. Eigenlijk krijgen we over ongeveer alles klachten, behalve over dit punt. Als er veel arbitraire toepassingen waren, zouden er zeker klachten zijn. De mensen springen tegenwoordig voor het minste in hun pen.

De verwijzing naar het huishoudelijk reglement is bedoeld om willekeur te voorkomen. Bij het begin van de legislatuur hebben alle gemeentebesturen de kans gehad om dit te regelen. Ik kan me voorstellen dat deze regeling van gemeente tot gemeente verschilt. Tot op heden is hierover bij mij of bij de provinciegouverneurs nog geen enkele klacht ingediend.

Het Vlaams Parlement heeft in dit verband een gelijkwaardige houding aangenomen. Ook hier spreken we over een mogelijkheid, en niet over een verplichting.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Wat het Vlaams Parlement betreft, heb ik niet naar een tekst verwezen. Ik refereer gewoon aan wat ik heb kunnen vaststellen. Ik frequenteer de commissie voor Onderwijs en daar worden de indieners van verzoekschriften gehoord. Dit lijkt me een goede zaak.

De suggestie om het verloop van een behandeling in een alinea in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad te specificeren, lijkt me eveneens een goede zaak. We kennen onze pappenheimers en het door de heer Maes aangehaalde gevaar. Sommige mensen dienen haast professioneel allerlei verzoekschriften in. Zonder regeling zou het hek van de dam zijn. Ik pleit er niet voor iedereen automatisch en onbeperkt aan het woord te laten, maar het gaat me wel om het respect voor een correct ingediend verzoekschrift en om een praktisch haalbare regeling.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het toevoegen van een punt dat niet voorkomt op de agenda van de gemeenteraad

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mijnheer de voorzitter, ik heb al meermaals verklaard dat ik dit een aangename commissie vind. Aangezien alle leden op het terrein actief zijn, voeren we hier soms aangename en belangrijke discussies. Bovendien moeten de leden geen ellenlange vragen stellen om concrete antwoorden te krijgen. Dit is in verband met deze vraag om uitleg overigens ook het geval.

Het Gemeentedecreet is al een aantal maanden in werking getreden. Op het niveau van de lokale besturen zijn hierover uiteraard een aantal vragen gerezen. Mijn vraag om uitleg betreft een specifieke vraag die bij de lokale besturen leeft.

Indien een gemeenteraad een punt dat niet op de agenda staat toch wil behandelen, moet worden aangetoond dat spoed vereist is. Eigenlijk moet zelfs worden aangetoond dat het uitblijven van de behandeling enig gevaar inhoudt. Bovendien moet twee derden van de leden akkoord gaan. De notulen van de zitting moeten aantonen dat spoed vereist is en welke leden aanwezig zijn. Indien alle aanwezige raadsleden er unaniem mee instemmen om een punt dat niet op de agenda staat toch te bespreken, is het dan nog nodig en zinvol de leden nominatim in het verslag te vermelden en de spoedeisendheid te motiveren?

De algemeenheid van stemmen houdt toch in dat alle aanwezigen wiens naam vooraan in het verslag staan vermeld, akkoord gaan met het in bespreking nemen en bijgevolg de spoedeisendheid van het aan de agenda toegevoegd punt ipso facto erkennen? Komt in die omstandigheden de motivatieplicht niet veeleer over als een betutteling van de gemeenteraadsleden?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, mevrouw De Wachter voorzag in een heel vriendelijke inleiding bij een aantal pertinente vragen. Iedereen weet hoe hard de oppositie het soms te verduren kan krijgen als de meerderheid de rechten van de oppositie strikt interpreteert. Het punt dat hier wordt aangekaart, is een principiële zaak.

Artikel 29 van het Gemeentedecreet bepaalt inderdaad in zijn eerste alinea dat een punt dat niet op de agenda voorkomt, niet in bespreking mag worden gebracht, behalve in spoedeisende gevallen waarbij het geringste uitstel een gevaar zou kunnen opleveren. In alinea 2 staat dat tot een spoedbehandeling enkel kan worden besloten door ten minste twee derden van de aanwezige leden. De namen van die leden en de motivering van de spoedeisendheid worden in de notulen opgenomen. Gelet op de bewoordingen van het decreet is het duidelijk dat de spoedbehandeling van agendapunten een

echte uitzondering moet zijn en dat die ook met overtuigende motieven moet worden verantwoord.

Aangezien de namen van de aanwezigen vooraan in het verslag vermeld zijn, lijkt het mij inderdaad overdreven formalistisch om in geval van unanimiteit de namen van deze personen nogmaals apart te vermelden. De verplichting tot motivering van het spoedeisendheid karakter is uitdrukkelijk in artikel 29 van het Gemeentedecreet ingeschreven en is dus een verplicht onderdeel van de notulen.

Ik heb zelf meer dan de helft van mijn politieke leven in de oppositie doorgebracht. Ik kan mij dan ook niet akkoord verklaren met de stelling dat de unanimiteit onder de aanwezigen op zich volstaat als motivering van de hoogdringendheid. De behandeling van zo'n agendapunt is immers fundamenteel verschillend van de gewone behandeling van agendapunten waarbij de raadsleden de zitting van de gemeenteraad grondig kunnen voorbereiden. In het kader van een goed en deugdelijk bestuur is het daarom primordiaal dat de gemeenteraadsleden via een expliciete motivering beslissen om van de gewone regels af te wijken. De motivering moet de toetsing van de Raad van State kunnen doorstaan. Dat is het ultieme criterium.

Ik vat de motivatieplicht dus niet op als betuttelend voor de bevoegdheden van de gemeenteraadsleden. Integendeel, de motivatieplicht geeft juist een extra impuls aan die bevoegdheden. Ik neem het voorbeeld van de bescherming van de volksgezondheid, of gevallen waarbij gevaar dreigt. In die gevallen is er nood aan spoedeisende initiatieven. Dat kan ook verder gaan. Als iemand plots overlijdt en de gemeente daardoor de kans krijgt om vastgoed aansluitend bij de gemeentelijke eigendommen te verwerven, dan moet men snel reageren, nog voor de erfgenamen de erfenis verwerven. Ik heb zo'n concreet geval voor ogen. Dat is evident, en dat kan ook goed worden gemotiveerd.

Ik ben ondertussen al twintig jaar actief in de gemeentepolitiek. Ik heb al veel meegemaakt, zoals pogingen om de herinrichting van het gemeentelijke centrum als een spoedeisend agendapunt te laten bespreken. In zo'n geval is het nochtans nodig om even de tijd te nemen om vooraf met enkele mensen te kunnen overleggen. Ik ga akkoord om van spoedeisende gevallen te spreken als de volksgezondheid, de veiligheid en ook unieke kansen zich voordoen of in het geding zijn. Dat kan goed worden gemotiveerd. En als iemand dan het conflict op de spits drijft en naar de Raad van State stapt, kan de gemeente de zaak winnen.

Dikwijls gaat het over heel concrete zaken die iedereen goed kent. Men durft dan soms niet tegen stemmen. Ik vind dat men een dubbel criterium moet hanteren: oog hebben voor de belangen van de meerderheid en de

bestuurbaarheid van de gemeente, maar ook voor de rechten van de oppositie en van de gehele gemeenteraad. Dat impliceert dat afwijken van de agenda een uitzondering moet blijven. Eigenlijk heeft dat te maken met de discipline van de meerderheid zelf. Als men de dossiers op tijd afrondt, kan men ze acht dagen op voorhand ter inzage aanbieden aan de gemeenteraadsleden.

Mevrouw Else De Wachter: Ik dank de minister voor zijn concreet en duidelijk antwoord, wat onder meer een administratieve vereenvoudiging inzake de vermelding van de namen in de notulen impliceert. Wel is het me duidelijk dat de spoedeisendheid zich ook kan opdringen in gevallen waarin niet onmiddellijk gevaar dreigt. Zoals de minister het aangeeft, kan goed bestuur een spoedeisend initiatief vereisen.

De voorzitter: De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik ken een gemeentebestuur waar men eerst het agendapunt toevoegt, om het pas nadien te motiveren. Als men het niet motiveert, kan men het toch niet behandelen?

Minister Marino Keulen: Men moet eerst motiveren, en pas dan kan men het punt agenderen. Het spoedeisend karakter moet worden vastgesteld en verwoord vooraleer men het punt kan behandelen. Dat spoedeisend karakter slaat dan op de volksgezondheid, de veiligheid en unieke kansen die zich voordoen. Wat dat laatste punt betreft, denk ik dan bijvoorbeeld aan de noodzaak om snel op te treden bij erfenissen.

Mevrouw Hilde De Lobel: Ik ben blij dat de minister heeft verduidelijkt dat de bespreking van niet-geagende punten wegens hun spoedeisend karakter een uitzondering moet blijven, en dat hij niet is ingegaan op de suggestie om de motiveringsplicht op te heffen. In sommige gemeenten gebeurt dat laatste toch. Daar beroept men zich dan op de unanieme goedkeuring ervan door de gemeenteraad.

De minister heeft gelijk dat die unanimiteit niet altijd veel betekent. Dossiers die al zes of zeven maanden in behandeling zijn, worden te laat aan de gemeenteraad voorgelegd. Men beroept zich dan op het spoedeisende karakter, en de oppositie geeft dan dikwijls toe omdat het dossier bijvoorbeeld gaat over hulp aan een gehandicapte. In sommige gemeenten gebeurt dat systematisch, en uit menselijkheid voor de mensen die van die dossiers afhankelijk zijn, heeft de oppositie daar weinig verhaal tegen.

De heer Jan Verfaillie: Ik ben bijna negen jaar burgemeester. Sedert 1 januari ben ik geen voorzitter van de gemeenteraad meer, en dus niet verantwoordelijk

voor het toevoegen van agendapunten. Dit is een belangrijke discussie. Toch stel ik vast dat deze kwestie bij ons bijna niet tot problemen leidt. Wij proberen zo'n ingreep altijd goed te omschrijven en te motiveren. Krijgt u daar eigenlijk klachten over?

Minister Marino Keulen: De vraag van mevrouw De Wachter gaat eigenlijk over de methodiek. Mevrouw De Lobel heeft gelijk dat er eigenlijk geen klachten zijn, want na veel getalm wordt iedereen plots voor het blok geplaatst. Dat kan eigenlijk niet. Men stelt vrij slordig een agenda op, ervan uitgaande dat men achteraf nog vanalles kan toevoegen. Dat is niet goed. De gemeenteraad moet de volheid van zijn bevoegdheid kunnen uitoefenen, en dat vereist dat de leden de tijd krijgen om de dossiers op voorhand te bestuderen en eventueel derden te raadplegen. Afwijkingen zijn mogelijk, maar dat moet binnen de perken blijven. Men moet de geest van de regeling respecteren, en daarom is het goed dat we hier de spelregels nog eens duidelijk hebben verwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de stand van zaken van de uitwerking van het zogenaamde fiscaal pact met de gemeenten

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de discussie over de uitwerking van een fiscaal pact is reeds geruime tijd aan de gang. Er is al veel over gezegd en geschreven. In uitvoering van het regeerakkoord is in de meerjarenbegroting voor het jaar 2008 in 50 miljoen euro en voor het jaar 2009 in 100 miljoen euro voorzien. Inmiddels heeft de Vlaamse Regering de Eliaheffing afgeschaft. Via de Eliaverdeelsleutel zullen de gemeenten daarvoor een compensatie van 83 miljoen euro krijgen. Het bedrag van 25 miljoen euro dat was opzijgezet voor het fiscaal pact wordt daarvoor aangewend.

2008 is niet veraf meer. De discussie over het fiscaal pact blijft vragen oproepen. Iedereen die de problematiek van de gemeentefinanciën opvolgt, weet dat de voorziene compensatie – 100 miljoen euro of 75 miljoen euro voor het jaar 2009 – zeer gering is in vergelijking met de opbrengsten die de volgens sommige bronnen bedrijfsonvriendelijke belastingen momenteel voor de gemeenten genereren. Het is ook nog niet echt duidelijk welke gemeentelijke belastingen er in het kader van dat pact moeten worden afgeschaft.

Intussen zijn gemeenten bezig met het opstellen van de begroting voor het jaar 2008 en zou er klaarheid moeten

zijn of de opbrengsten van bepaalde belastingen al dan niet in de begroting kunnen worden ingeschreven. Dat laatste is de kern van het probleem dat ik hier wil aankaarten. Mijns inziens kan het niet dat een aantal gemeenten die een aantal belastingen heffen daarvoor rechtstreekse compensaties zouden krijgen, terwijl gemeenten die dat al jaren niet doen geen compensatie zouden krijgen.

Als de minister zou aankondigen dat vanaf 2009 belasting X wordt verboden en dat de gemeenten die ze heffen daarvoor een compensatie krijgen, dan brengt u me op het idee om die belasting alsnog vlug in te voeren om zo ook die compensatie te kunnen ontvangen. Dat zou een uiting zijn van goed bestuur, want ik zou die belasting invoeren en er tezelfdertijd voor zorgen dat de opbrengst van een andere belasting met hetzelfde bedrag zou verminderen. Het zou dus een vestzak-broekzakoperatie zijn. *(Opmerking van minister Marino Keulen)*

Ik schets alleen maar een toestand die zich in een aantal steden en gemeenten zou kunnen voordoen als u met die plannen zou uitpakken.

Alle gekheid op een stokje: de discussie over het fiscaal pact en de compensaties is niet eenvoudig. Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken van de uitwerking van het fiscaal pact? Heeft de regering reeds uitgemaakt welke gemeentelijke belastingen moeten worden afgeschaft, en is ze van oordeel dat de door de Vlaamse Regering opzijgezette bedragen zullen volstaan om dit pact uit te voeren? Hoe verloopt het overleg met de VVSG dienaangaande? Kunnen daar reeds conclusies uit worden getrokken? Kunt u verduidelijken hoe de compensatie voor de afschaffing van de Eliaheffing over de gemeenten zal worden verdeeld? Ondertussen heb ik begrepen dat de Eliaparameters van 2006 zullen worden gebruikt om dat bedrag van 83 miljoen euro te verdelen.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik sluit me graag aan bij de vraagsteller. Hij stelt dat er wordt verwacht dat de lokale besturen hun financiële meerjarenplanning met de nodige ernst opstellen, en dat ze er bijgevolg op rekenen dat de overheid daar respectvol mee omgaat.

In mijn eigen gemeente, maar ook in de vele buurgemeenten en op de conferenties van burgemeesters blijkt dat niet alle, maar toch de meeste gemeentebesturen hun meerjarenplanning met de nodige ernst aanpakken. Het is bijgevolg erg vervelend dat ze niet weten wat er volgend jaar met belangrijke inkomstenbronnen zal

gebeuren. Dat bevordert de mogelijkheden niet om een raming van de inkomsten op te stellen.

We verwachten dat de lokale besturen de gemeentefinanciën goed beheren en een realistische meerjarenplanning met realistische investeringen opstellen. Op het vlak van waterzuivering staan ze allemaal voor grote uitdagingen. De Vlaamse overheid levert inspanningen, want de subsidies nemen toe. Proficiat, maar we mogen niet vergeten dat de lokale besturen daar nog veel geld bovenop leggen.

Als we dat allemaal in rekening brengen, dan is het normaal dat we de lokale besturen een solide financiële basis geven. En dan is het niet normaal dat ze in het ongewisse blijven over de toekomst van bepaalde inkomstenbronnen. Die bronnen zijn erg verscheiden, van de terrassen en de tweede verblijven aan de kust tot de bedrijfsoppervlakten in gemeenten met industrieterreinen. De inkomsten ervan kunnen een groot aandeel van de totale gemeentelijke inkomsten vormen. Ik roep bijgevolg de minister en de hele Vlaamse Regering op om op dat vlak snel duidelijkheid te creëren over de evoluties in de komende twee of drie jaar.

Mijn tweede opmerking gaat over de compensatie. Ook op dat vlak heeft de heer Verfaillie een punt als hij zegt dat de toekenning ervan op een objectieve manier moet gebeuren. Als het fiscaal pact doorgaat, pleit u er toch ook voor om zich minder toe te spitsen op specifieke belastingen. De objectieve criteria zouden daarbij voor elk van de 308 gemeenten van toepassing moeten zijn.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Verfaillie, met de ernst die u eigen is, brengt u een punt aan de orde dat ik ook vaak op het terrein hoor. Binnen het beleidsdomein Binnenlands Bestuur is een van de moeilijkste delen van het regeerakkoord het in de vorm gieten van het fiscaal pact. Ik spreek uit ervaring. De basis van het fiscaal pact is dat wordt nagegaan hoe de gemeentebelastingen bedrijfsvriendelijker kunnen worden gemaakt. Door de jaren heen hebben heel wat gemeentebesturen daar permanent werk van gemaakt. De economische crisis dateert van de tweede helft van de jaren zeventig en loopt door in de jaren tachtig. Nu wordt geschreeuwd om werkvolk. Toen was er massale werkloosheid. Mensen waren bang hun job te verliezen. Vooral de lokale besturen hebben zich sterk ingespannen om het de investeerders, bedrijven, werkverschaffers naar de zin te maken.

Zoals de meesten onder u weten, ben ik mijn politieke loopbaan begonnen op een kabinet. Ik heb toen burgemeesters en schepenen met investeerders over de vloer zien komen. Ze trokken zelf aan de kar. Ze liepen alle administraties in Brussel af om te zorgen dat er niets misliep met het project. Als er een probleem was, werd

er alles aan gedaan om het uit te vlakken, zodat de jobs bleven bestaan of er extra werkgelegenheid werd gecreëerd.

Mijnheer Verfaillie, zoals aangegeven in het regeerakkoord, en zoals ook opgenomen in de meerjarenbegroting, en nu ook in de begroting 2008, gebeurt de uitvoering van het fiscaal pact in 2008. Die timing blijft behouden. Maar zoals u ook weet, is dit niet het gemakkelijkste dossier. Vooreerst is er het probleem om alles in kaart te brengen en de belastingen te meten. Daarnaast mogen we ook niet blind zijn voor het feit dat een groot aantal gemeenten al belangrijke inspanningen hebben gedaan om een bedrijfsvriendelijk fiscaal klimaat in hun gemeente te creëren. Dat geldt ook voor Veurne, voor Puurs en voor heel wat andere gemeenten.

Het is evident dat een fiscaal pact er maar zal komen in overleg en in samenspraak met de lokale besturen. In dat kader is aan de VVSG een advies gevraagd. Uit dat advies blijkt dat de VVSG ook geen pasklaar antwoord heeft op de vraag hoe het fiscaal pact er precies moet uitzien. De VVSG wijst er echter wel op dat een fiscaal pact met de Vlaamse overheid niet los kan gezien worden van mogelijke maatregelen die in dit kader door de federale overheid zullen worden genomen en dat er dan ook best gewacht kan worden tot daar meer duidelijkheid over is. Wat wel belangrijk is, en wat we niet uit het oog mogen verliezen, is de finaliteit van het fiscaal pact, met name een bedrijfsvriendelijkere lokale fiscaliteit.

Een van de effecten van het fiscaal pact moet dan ook een reële lastenverlaging voor de bedrijven zijn. Dat mag uiteraard niet ten koste gaan van de gemeenten. Daarvoor is ook extra geld uitgetrokken in de begroting: 25 miljoen in 2008 en 75 miljoen vanaf 2009. 25 miljoen werd immers aangewend voor de vervroegde afschaffing van de Eliaheffing. Ik kom daar later nog op terug.

Daarnaast is het ook geen extra financiering voor de gemeenten. De inkomsten die de gemeenten zullen derven ten gevolge van het fiscaal pact, zullen worden gecompenseerd, maar ook niet meer. Budgettair wordt het dan ook een neutrale operatie voor de gemeenten. Dit betekent dat ze in hun meerjarenplanning de voorziene fiscale ontvangsten kunnen blijven inschrijven. Indien bij de uitvoering van het fiscaal pact zou blijken dat ze bepaalde fiscale ontvangsten zouden verliezen, worden ze hiervoor door de Vlaamse overheid gecompenseerd.

Uw laatste vraag betreft de afschaffing van de Eliaheffing. Deze heffing ten laste van de gezinnen en bedrijven op het elektriciteitsverbruik is er gekomen om de gemeenten te compenseren voor het inkomstenverlies na het liberaliseren van de energiemarkt. Voor 2008

zou het gaan om 83 miljoen euro. De compensatie voor de gemeenten liep normaal gezien af op 1 juli 2010.

Op 14 september heeft de Vlaamse Regering beslist om de Eliaheffing vervroegd, met ingang van 1 januari 2008, volledig af te schaffen. Daardoor zijn er nu drie winnaars: de bedrijven en de gezinnen, die vanaf januari 2008 die belasting niet meer moeten betalen, en de gemeenten. Voor een gezin gaat dat om 20 euro. Voor een middenstander – de slager, de bakker, de kapper – is dat 150 à 200 euro. Voor grote bedrijven kan dat bedrag oplopen tot meer dan 10.000 euro. In mijn gemeente is er bijvoorbeeld een grote papierfabriek die via deze regeling bijna 20.000 euro uitspaart. Dat is geen fantastisch bedrag. Die mensen hebben me echter wel gebeld om te vragen of dat waar is. Het bedrijf is een onderdeel van een internationale groep. Alles is nu zo strak gebudgetteerd dat het moederbedrijf het ook wil weten als er minder kosten zijn. De gemeenten krijgen niet enkel in 2008 en 2009 een bedrag van 83 miljoen, ook na 2010 is dat het geval. Ze krijgen daarvoor een compensatie die onbeperkt is in de tijd. Daarbij geldt de procentuele verdeling zoals die vandaag ook van toepassing is voor de Eliataks.

Na 2010 is er dus een extra bedrag dat binnenkomt in de gemeentekas. Het bedrag van het Gemeentefonds is ondertussen opgelopen tot 1.828.328.000 euro, een stijging met bijna 62 miljoen euro. Ik druk er op dat de gemeenten dat geld nodig hebben. Ze moeten allemaal cijferen hoe ze de meerjarenplanning rond krijgen. Ten opzichte van 2004 is er in 2008 een som van 235 miljoen euro bijgekomen. Dat is geen peulschil. Als de regering een pluim op de hoed kan steken, is het omdat het percentage van 3,5 steeds behouden is gebleven en ze 235.047.000 euro extra heeft vrijgemaakt. In 2008 zit in het Gemeentefonds een bedrag van 1.828.328.000 euro. Daarnaast is er ook nog het fiscaal pact.

Voor dat fiscaal pact zijn alle opties nog open. Het is een aartsmoeilijk dossier. Overal waar ik kom, hoor ik tegenstrijdige zaken. Voka en UNIZO hebben het over de 'pestbelastingen'. Ik vraag dan steeds waar in de gemeentebegroting de rubriek 'pestbelasting' is ingevoerd. Als er vandaag een arbitraire belasting is, wordt die dikwijls op andere vlakken gecompenseerd. Ik heb zelfs de indruk dat veel gemeentebesturen vooraf met de bedrijven overleggen om na te gaan wat mogelijk en wat onmogelijk is.

De bedrijven willen vooral rechtszekerheid. Gemeenten moeten niet alle jaren met iets nieuws komen, zeker niet tussen Kerstmis en Nieuwjaar. Als de gemeenten kunnen zorgen dat tegenover die belasting ook dienstverlening staat, bijvoorbeeld via een eenloketfunctie, dan kunnen de bedrijven daar best mee leven.

Ook al doen we het goed, toch kunnen we nog beter, ook op het lokale vlak. We kunnen de belastingen nog be-

drijfsvriendelijker maken. Misschien zijn er alternatieven mogelijk. Ik heb daarover ook gesproken met een aantal collega's in de regering. We zullen er alleszins voor zorgen dat het geld hoe dan ook teruggaat naar de gemeenten. De bedoeling is dat ze geen inkomsten derven.

Het is echter moeilijk om daarover met 308 gemeenten rond de tafel te zitten. Gemeenten en steden met eenzelfde profiel hebben een verschillende voorgeschiedenis. Op de ene plaats wordt die bepaalde belasting wat meer in de verf gezet, en op de andere wat minder. Daar speelt de lokale autonomie. Na elke opinie volgt weer een andere, zodat een oplossing verder af lijkt dan voor de start van de consultatie. We zullen er voor zorgen dat er iets gebeurt in 2008.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik wil toch nog een opmerking maken. Er zijn nog acht gemeenten met een belasting op tewerkgesteld personeel, onder andere Zaventem.

Minister Marino Keulen: Ik wil het toch even opnemen voor de heer Vermeiren. Als er nu één gemeente bedrijfsvriendelijk is, dan is het Zaventem wel. Die gemeente ziet dan weer af van andere belastingen.

Ik ken die acht gemeenten ondertussen van buiten. Er zijn er zelfs bij waar ik politieke – en ook echte – vrienden heb. Als ik vraag waarom die bepaalde belasting wordt opgelegd, krijg ik ook tekst en uitleg. Bovendien wordt me dan verteld waarom er heel wat andere belastingen niet bestaan. Het is heel unfair om op die manier de rekening te maken. Het zou ook unfair zijn om in dat geval in compensatie te voorzien.

De heer Jan Verfaillie: Wij kennen die belasting niet. Het is echter aartsmoeilijk om een deftige regeling te treffen. Ik wens u veel moed en succes.

Er zijn nog andere belastingen, zoals die op drijfkracht. Bepaalde gemeenten hebben een grote elektriciteitscentrale of een grote fabriek en beuren op die manier grote inkomsten. In mijn gemeente is er geen belasting op drijfkracht. We kennen enkel de personenbelasting en de onroerende voorheffing.

Men kan de ene gemeente niet vergelijken met een andere. Zo is het perfect mogelijk de belasting op steengroeven af te schaffen. Voor ons heeft dat geen enkel belang, want bij ons zijn er geen steengroeven.

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw inspanningen. Ik verwijs naar die 3,5 procent. In de studie van de SERV wordt op pagina 51 dieper ingegaan op de extra ruimte tussen 2004 en 2007. Ik stel vast dat de lokale besturen helemaal onderaan de tabel staan. Ik ben heel

tevreden met wat we krijgen. Er zijn echter heel wat andere beleidsdomeinen die meer ontvangen. We moeten bescheiden blijven. De gemeenten krijgen 3,5 percent bij per jaar. Voor andere beleidsdomeinen is dat veel meer.

Minister Marino Keulen: Dat is een discussie voor in de krant. Heel wat zaken die groeien, vloeien ook terug naar de gemeenten. Als we het hebben over de rioleringen, dan valt dat onder Leefmilieu. Het zijn echter wel de gemeenten die betrokken partij zijn. Hetzelfde kan worden gezegd over de sectoren van de vrije tijd.

We hebben het nu over gigantische bedragen. Het bijkomende bedrag – 62 miljoen euro – is meer dan het totale bedrag dat ik ter beschikking heb voor mijn bevoegdheid Inburgering. Het is makkelijk om daar een stijging van 20 percent door te voeren omdat de basis heel smal is. Voor een budget van meer dan 1,8 miljard euro liggen de zaken anders. Als daar een verhoging van 1 percent wordt doorgevoerd, dan gaat het in centen om heel wat meer. We mogen geen appels met peren vergelijken.

De voorzitter: De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes: Er is nog een ander argument. Er zijn belastingen die we niet meer kunnen heffen. In West-Vlaanderen gaat het om de belastingen op tweede verblijven, die de provincie nu wil invoeren. De kustgemeenten zullen die niet meer kunnen innen. Dat moet ook in rekening worden gebracht bij het toekennen van een compensatie. De belastingen op tweede verblijven zijn bijna uitsluitend van toepassing in de kustgemeenten. De eigenaars van tweede verblijven in West-Vlaanderen zullen niet moeten betalen, die in Limburg echter wel.

Mijnheer de minister, ik stel voor dat u met de mensen van de provincie rond de tafel gaat zitten. Voor mijn eigen gemeente is dat niet zo belangrijk. Voor andere kustgemeenten gaat het wel om een groot bedrag dat ze niet meer kunnen innen. De belasting bedraagt maximaal 650 euro.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt gezegd dat de gemeenten bij het opstellen van de meerjarenplanning op beide oren mogen slapen. Dat is een belangrijke mededeling.

U hebt ook gezegd dat 25 en 75 miljoen euro hoe dan ook naar de lokale besturen gaan. Ook dat is heel goed nieuws. We zijn nieuwsgierig hoe u dat zult doen. Er moet heel wat creativiteit aan de dag worden gelegd.

U had het daarnet over die 3,5 percent. Voor een deel hebt u natuurlijk gelijk, maar die stijging volgt de eco-

nomische groei of de groei van de Vlaamse middelen niet. Dat cijfer op zich heeft wel een betekenis. Het is lager dan de economische groei en lager dan de groei van de Vlaamse middelen. Dat betekent dat de regering een lagere prioriteit verleent aan het Gemeentefonds dan aan andere zaken.

Op zich is die 3,5 percent natuurlijk meer dan de 1 percent van de afgelopen tien jaar. Deze regering levert op dat vlak een veel grotere inspanning. Voor mij is die 3,5 percent voldoende. Het Gemeentefonds is een kolos. Het is beter dat andere instrumenten worden gebruikt, zoals rioleringsubsidies. Toch blijft de verhoging met 3,5 percent een onderwaardering ten opzichte van groei van de Vlaamse middelen en van de economische groei.

Minister Marino Keulen: Qua budget is dit het derde grootste departement, na Onderwijs, dat met het leeuwendeel van de middelen gaat lopen, en Welzijn. U gebruikt die 3,5 percent als parameter. Een andere zou de inflatie kunnen zijn. We zitten daar een heel stuk boven. De inflatie bedraagt minder dan 2 percent.

Er komt 62 miljoen euro bij. Dat is een kolossaal bedrag. We moeten dat op voorhand budgetteren, anders zou de financiële positie van de Vlaamse Regering wel eens kunnen kantelen. Er worden gigantische bedragen overgeschreven.

We zijn ook heel consequent. We zijn een betrouwbare partner voor de lokale besturen. Ze kunnen zelf ramen wat vanuit Brussel naar de lokale kas vloeit.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het sociaal statuut van gemeentemantatarissen

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de minister, van een mandatariswedde die gecombineerd wordt met een andere halftijdse tewerkstelling wordt geen sociale zekerheid afgehouden. Indien de mandataris arbeidsongeschiktheid is, komt hij of zij in volgende financiële situatie terecht: hij of zij laat zich vervangen als burgemeester, schepen of OCMW-voorzitter en valt terug op 55 percent van de andere halftijdse wedde. De mandatariswedde valt weg.

Als de burgemeesterstaken tijdens de ziekte verder worden opgenomen, kan men geen vergoeding van de

mutualiteit krijgen omdat de cumulregel geldt, zodat de uitkering tijdens de ziekte nul euro bedraagt. Mandatarissen die hun functie dus combineren met een andere halftijdse tewerkstelling verliezen bij ziekte hun enige mandatariswedde en vallen zo terug op het ziekenfonds, net in een periode waarin extra financiële steun wel op zijn plaats zou zijn.

Deze situatie geeft aan dat het Gemeentedecreet hier en daar nog rechtvaardiger kan worden gemaakt. Een aantal gevallen hebben ondertussen duidelijk gemaakt dat de positie van mandatarissen op lokaal niveau op verschillende vlakken best bijgestuurd wordt.

Deze vraag is niet uit de lucht gegrepen. Het is de concrete situatie van een lokale mandataris. Hij is net burgemeester geworden, heeft een zwaar arbeidsongeval gehad en kan onmogelijk verder functioneren. Hij kampt vandaag effectief met financiële problemen, als gevolg van deze regeling. Hij verliest inkomsten waarop hij recht heeft. Omdat hij burgemeester geworden is, heeft hij ook beroepskeuzes gemaakt. Hij kon geen twee voltijdse taken combineren.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van deze problematiek? Ziet u de mogelijkheid om maatregelen te nemen om dergelijke problemen op te lossen?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Artikelen 50, paragraaf 2, en 63 van het Gemeentedecreet geven de mogelijkheid om een schepen of burgemeester te vervangen bij verhindering. Medische redenen worden in artikel 48 als vierde punt opgegeven als grond van verhindering.

Artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 januari 2007 houdende het statuut van de lokale en de provinciale mandataris bepaalt: “Wanneer een raadslid of schepen de schepen of burgemeester bestendig vervangt gedurende ten minste een maand overeenkomstig artikel 50, paragraaf 2, en 63, tweede lid, van het Gemeentedecreet, wordt de vervanger een wedde uitbetaald. Zodra de waarnemende schepen of waarnemende burgemeester de schepenwedde respectievelijk de burgemeesterswedde ontvangt, vervalt de wedde van de schepen of de burgemeester die vervangen wordt.”

Het lijkt mij in ieder geval logisch dat een gemeentebestuur, in het kader van het zuinigheidsbeginsel, niet tweemaal een wedde kan betalen voor hetzelfde mandaat van schepen of burgemeester, zelfs niet wanneer een lid van het college van burgemeester of schepenen wordt verhinderd door ziekte.

Artikel 70 van het Gemeentedecreet vormt de basis voor het statuut van de lokale mandatarissen. De vijfde paragraaf van dit artikel stelt dat de bepalingen van dit arti-

kel geen afbreuk doen aan artikel 19, paragraaf 4, van de nieuwe Gemeentewet. In het artikel 19, paragraaf 4, regelt de nieuwe Gemeentewet het sociaal statuut van zowel de beschermde als de niet-beschermde lokale mandatarissen.

Mijnheer Verfaillie, het is jammer, want het is interessante materie, maar zowel de regelgeving inzake sociale zekerheid als de regelgeving betreffende ziekte en invaliditeit is in alle aspecten een federale bevoegdheid, ook voor de mandatarissen. We kunnen hierover van gedachten wisselen, maar de hele materie is in federale handen.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de minister, ik ben daarvan op de hoogte, maar u zult het met mij eens zijn dat hier inderdaad een probleem rijst. We staan voor een onoverkomelijk probleem, maar het leidt tot een preciaire financiële situatie voor een aantal mandatarissen. Kunnen wij geen oplossing zoeken binnen uw bevoegdheidsdomein of binnen de wettelijke mogelijkheden van Vlaanderen?

Ik ken zaken die wel in het Gemeentedecreet staan, zonder ze nu bij naam te noemen, waarvoor concrete oplossingen zijn gezocht en gevonden bij vervangingsinkomsten en dergelijke. Dat gaf in bepaalde gemeenten politieke problemen. Is het een recht of een plicht? Moet het al dan niet geregeld worden?

Ik denk dat we een menselijke oplossing kunnen zoeken voor een menselijk probleem. Als daarbij nog een financieel drama komt, krijgen we een opeenstapeling van problemen. Dat dreigt op termijn te ontsporen. Als het maar gaat om een of twee maanden, kan het overbrugd worden. Dat geef ik toe, maar het kan ook maanden of jaren duren.

De heer Marino Keulen: Mijnheer Verfaillie, binnen onze eigen wettelijke bevoegdheid hebben wij geen poot om op te staan. Dat heeft niets met kwade wil of een gebrek aan creativiteit te maken, maar met de wettelijke realiteit. Wij hebben de mogelijkheid niet. Het is een puur federale aangelegenheid.

Ik erken het probleem, we ondervinden het allemaal. Zoals u zegt, als het voor een korte periode is, is het relatief. Mensen organiseren zich en worden meestal niet meteen vervangen. Een collega-schepen zal dan wel tijdelijk die bevoegdheid uitoefenen of zo. We beschikken echter over geen enkele wettelijke mogelijkheid om structurele problemen op te lossen, in vervangingsinkomens te voorzien of een preciaire situatie te verhelpen.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik begrijp dat het niet eenvoudig is. Het is eventueel een probleem waarvoor we in de

toekomst een oplossing moeten zoeken. Ik onthoud dat u met de rug tegen de muur staat, maar dat u het probleem erkent.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Erik Tack tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de toepassing van de omzendbrieven BA-97/22, WEL 98/01 en B 2005/03 over het taalgebruik in de gemeente- en OCMW-besturen en in de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Mijnheer de minister, u herinnert zich ongetwijfeld dat ik u op 17 april van dit jaar onderzocht heb over mijn vaststelling dat in Ronse aan een aantal inwoners uitnodigingen in het Frans werden toegestuurd voor het hernieuwen of voor het aanvragen van een identiteitskaart.

Dat leek me op zijn minst heel eigenaardig. Destijds hebt u immers een omzendbrief rondgestuurd met de melding dat elke communicatie met de burger individueel vanuit de gemeente in eerste instantie in het Nederlands moet gebeuren en pas in tweede instantie, en telkens opnieuw op uitdrukkelijk verzoek van de inwoner, een exemplaar in het Frans kan worden overhandigd. Ik zal niet de hele geschiedenis herhalen, u bent voldoende op de hoogte van de situatie.

Toen ik die vraag schriftelijk had ingediend voor de commissie, ging ik er verkeerdelijk van uit dat de Franstalige communicatie vanuit de stad Ronse zelf vertrok. Het was geen schande dat ik het verkeerd had ingeschat, want tijdens een interpellatie in de gemeenteraad wist onze burgemeester het eigenlijk ook niet. Tijdens mijn vraag in deze commissie wist ook u het niet, want u stelde: "Ik vind die uitleg heel vreemd, want ik kan me dat eerlijk gezegd niet indenken." Toch bleek dat de uitnodigingen die toen werden toegestuurd in het Frans, weldegelijk vanuit het federaal ministerie van Binnenlandse Zaken vertrokken.

Ondertussen ontstond er een briefwisseling tussen de stad Ronse en uw diensten. U raadde het college van burgemeester en schepenen aan de Franstalige briefwisseling voor het hernieuwen van identiteitskaarten niet meer te versturen. Ik had de burgemeester dat zelf in de gemeenteraad ook al gesuggereerd, maar op mijn adviezen kreeg ik niet veel reactie. Als u dat zegt vanuit uw autoriteit, wordt u natuurlijk beter gevolgd.

Vervolgens ontstond er een briefwisseling tussen de stad Ronse en het federale ministerie van Binnenlandse Zaken.

Blijkbaar antwoordde men daar dat men vond dat het goed zat en geen reden zag om de manier van handelen te veranderen. Het ministerie zou de Franstalige exemplaren blijven versturen. Opnieuw in tegenstelling tot wat ik aan de burgemeester gesuggereerd had – namelijk om gewoon geen Franstalige uitnodigingen meer te versturen en verder niets te doen, behalve ze naar Brussel terug te sturen – is het resultaat nu dat de Nederlandstalige uitnodigingen ter vervanging van de Franstalige op kosten van de stad worden gedrukt en verspreid.

Nu duidelijk is geworden dat die uitnodigingen vanuit het federale ministerie vertrekken, is het waarschijnlijk geen alleenstaand fenomeen in Ronse. Het valt te veronderstellen dat ook Franstalige uitnodigingen vertrekken naar de andere Vlaamse gemeenten met faciliteiten voor de Franstaligen. De problematiek is uitgebreider dan ik bij mijn eerste vraag vermoedde.

Mijnheer de minister, hebt u, nu u weliswaar op vraag van de stad aan de gemeentediensten gecommuniceerd hebt dat zij de Franstalige uitnodigingen niet meer mogen versturen, ondertussen al naar de andere gemeenten met faciliteiten een dergelijk schrijven gericht? Hebt u eventueel ook de respectieve gouverneurs aangeschreven om te vragen hoe het er in de faciliteitengemeenten onder hun toezicht aan toegaat? Vindt u het, in het licht van het feit dat het federale ministerie niet in overeenstemming handelt met uw omzendbrief, gepast dat de gemeenten op eigen initiatief en kosten Nederlandstalige uitnodigingen drukken?

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Ik wil me kort aansluiten. Het lijkt me evident dat de federale overheid het voorbeeld geeft en de wetgeving en de omzendbrieven naleeft. Het heeft geen zin dat u de lokale besturen van de faciliteitengemeenten aanspoort om de taalwetten na te leven en de omzendbrieven te respecteren, als de federale overheid dit naast zich neerlegt. Ik ben benieuwd naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Geachte collega's, nadat de heer Tack mij in deze commissie over het dossier Ronse interpelleerde, heb ik gouverneur Denys van de provincie Oost-Vlaanderen onmiddellijk gevraagd om deze zaak te onderzoeken. U kunt niet ontkennen dat we meteen doortastend op het terrein zijn opgetreden.

Uit de resultaten van dat onderzoek blijkt dat de stad Ronse inderdaad Franstalige oproepingskaarten voor het afhalen van digitale identiteitskaarten aan bepaalde inwoners verstuurde, zonder eerst een Nederlandstalige oproepingskaart te hebben verzonden en dus zonder dat de betrokken inwoners uitdrukkelijk om een Franstalig

exemplaar hadden verzocht. Het ging daarbij inderdaad om kaarten die het gemeentebestuur van de federale overheid ontving. Dat zijn de feiten, zoals dat heet in een dossier.

Nog voor ik de resultaten van het onderzoek van de gouverneur had gekregen, stuurde de stad Ronse mij een brief waarin ze dezelfde problematiek aankaartte en mij om een standpunt vroeg. In die brief bevestigde de stad Ronse dat de oproepingskaarten in kwestie bezorgd worden door de FOD Binnenlandse Zaken, meer bepaald de Directie Instellingen en Bevolking/Rijksregister, met het verzoek aan de gemeente om deze oproepingskaarten aan de betrokken inwoners te bezorgen. Een inwoner met een Franstalige identiteitskaart krijgt daardoor inderdaad automatisch een Franstalige uitnodigingskaart.

Ik heb het stadsbestuur van Ronse daarop meegedeeld dat deze handelwijze indruist tegen de taalwetgeving. De gemeenten van het Vlaamse Gewest moeten in hun contacten met de inwoners het Nederlands gebruiken, met dien verstande dat de faciliteitenregeling aan inwoners uit rand- en taalgrensgemeenten het recht geeft te vragen dat de contacten met het gemeentebestuur in het Frans verlopen.

Zoals de Raad van State met de arresten van 23 december 2004 heeft bevestigd, moeten de inwoners telkens opnieuw uitdrukkelijk verzoeken om in het Frans te worden bediend. Dat wordt nogal eens opgeblazen, maar in praktijk gaat het om oproepingskaarten voor een nieuwe identiteitskaart, oproepingsbrieven voor de verkiezingen en gemeentelijke belastingen. Verder gaat het over niets. Men geeft de indruk dat het voor van alles en nog wat gebruikt en misbruikt wordt, en dat deze mensen twee keer per week moeten vragen om iets in het Frans te krijgen, maar in de praktijk gaan er jaren voorbij zonder dat mensen van dat recht gebruik moeten maken. Een identiteitskaart is vijf jaar geldig, vroeger tien, en we weten met welk interval verkiezingen worden georganiseerd.

Bij brief van 27 juni 2007 heb ik ook mijn federale collega van Binnenlandse Zaken herinnerd aan de correcte toepassing van de taalwetgeving, met verwijzing naar de arresten van de Raad van State. Niet alleen de gemeenten, maar ook de andere overheidsdiensten moeten immers de taalwetgeving respecteren.

Uit de brief die de stad Ronse mij stuurde blijkt verder dat het Rijksregister een systeem hanteert waarbij de taal van een inwoner uit een gemeente geregistreerd wordt. Zo wordt achter de naam van een inwoner met een Franstalige identiteitskaart een 'F'-registratie aangebracht.

In dit verband heb ik de minister van Binnenlandse Zaken er in mijn bovenvermeld schrijven op attent

gemaakt dat de wet van 8 november 1962 de talentelling heeft afgeschaft, waardoor het bijhouden van een officiële inventaris van Franstalige inwoners in het Nederlandse taalgebied geen wettelijke basis heeft. Ik heb hem dan ook verzocht de bestaande praktijk van de FOD Binnenlandse Zaken te laten onderzoeken en die desgevallend in overeenstemming te brengen met de taalwetgeving.

Zelf ontving ik nog geen reactie op mijn brief van 27 juni. De stad Ronse, die zich ook had beklagd over de gang van zaken bij de federale overheid, ontving wel een schrijven van de minister van Binnenlandse Zaken, waarin wordt bevestigd dat in het register van de identiteitskaarten de gevraagde taal voor de uitgifte van de identiteitskaart wordt bijgehouden. De minister verwijst daarbij naar artikel 6 bis van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters en de identiteitskaarten. In tegenstelling met de bestuurstaalwetgeving wordt in die wet gesteld dat bij het Rijksregister een centraal bestand van de identiteitskaarten wordt gehouden. Dat register bevat voor iedere houder het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen, de gevraagde taal voor de uitgifte van de identiteitskaart en het volgnummer van de kaart. De minister van Binnenlandse Zaken stelt: "Op basis van de taal vermeld in het Rijksregister van de identiteitskaarten worden de oproepingsbrieven in dezelfde taal opgemaakt."

Ik heb dit antwoord van minister Dewael, gericht aan het stadsbestuur van Ronse, pas ontvangen op 12 september 2007, nadat het stadsbestuur mij dat doorstuurde.

Ik blijf er uiteraard bij dat de taalwetgeving correct moet worden toegepast. Zelfs al bepaalt de wet van 19 juli 1991 dat de FOD Binnenlandse zaken registreert in welke taal een bepaalde identiteitskaart op een bepaald ogenblik gevraagd is, doet die wetsbepaling niets af aan de verplichting om de taalwetgeving correct toe te passen als een nieuwe identiteitskaart moet worden afgeleverd.

Ronse is een faciliteitengemeente. In die gemeenten moeten de documenten aan particulieren in het Nederlands bezorgd worden. Alleen op uitdrukkelijk verzoek ontvangen de inwoners een Franstalig exemplaar van dat document. Het feit dat een vorige identiteitskaart in het Frans is afgeleverd, betekent niet dat de betrokkene bij een latere vervanging van die kaart in het Frans mag worden aangeschreven. De gemeente is verplicht om de oproepingskaarten voor het afhalen van een nieuwe identiteitskaart aan alle inwoners van Ronse in het Nederlands te versturen, en kan pas na uitdrukkelijk verzoek een uitnodiging in het Frans bezorgen. Deze oproeping, eerst in het Nederlands, doet geen afbreuk aan het recht van de inwoner om desgewenst een Franstalige identiteitskaart te vragen.

Samen met u neem ik aan dat dezelfde praktijk ook wordt toegepast in de andere faciliteitengemeenten. Ik zal dan ook aan die gemeenten en aan de gouverneurs van de desbetreffende provincies het standpunt dat werd ingenomen tegenover de stad Ronse meedelen en hen vragen om in de toekomst de inwoners op te roepen in het Nederlands.

Uit onderzoek blijkt dat de gemeenten van de federale overheid een lijst ontvangen met inwoners die een nieuwe identiteitskaart moeten afhalen. De gemeenten hebben dan de keuze: ofwel zelf een oproeping richten tot de burger, ofwel ervoor opteren de door de federale overheid aangeleverde kaarten te gebruiken.

De gemeenten hebben de plicht om in hun betrekkingen met de burgers de taalwetgeving correct toe te passen. Zij moeten dus alle uitnodigingen eerst in het Nederlands verzenden. Wanneer nadien, conform de faciliteitenregeling, een inwoner een Franstalig exemplaar vraagt, kan het bestuur op dat ogenblik gebruik maken van de Franstalige oproepingskaart. Ik betreur dat de gemeenten zelf deze inspanningen moeten doen ten gevolge van de praktijk die de federale overheid hanteert.

Ik deel deze analyse opnieuw mee aan het stadsbestuur van Ronse en aan mijn federale collega, met het herhaald verzoek om de tot nu toe gehanteerde handelwijze in overeenstemming te brengen met een correcte toepassing van de taalwetgeving.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik zou hier toch nog even willen opmerken dat de diensten van minister Dewael me hebben geantwoord dat de gevraagde taal gelijk is aan de taal waarin de vorige identiteitskaarten zijn uitgegeven. Voor iedereen die zich vanuit Henegouwen in Ronse komt vestigen, wordt systematisch een Franstalige uitnodigingskaart opgestuurd. Veel van die mensen zijn echter niet Franstalig. Aangezien we ons op de taalgrens bevinden, verhuizen gezinnen vaak van Ronse naar Henegouwen en terug. Ten gevolge van die fluctuatie krijgen jonge kinderen soms hun eerste identiteitskaart zelfs in het Frans. In dat geval kan echter geenszins naar de taal van een eerdere aanvraag worden verwezen.

De minister is van plan de andere gemeenten aan te schrijven. Ik leid hieruit af dat hij dit nog niet heeft gedaan. Blijkbaar speelt hij toch niet zo kort op de bal.

Minister Marino Keulen: Ik ben daar altijd eerlijk in. Ik doe steeds wat ik aankondig.

De heer Erik Tack: Waarvoor dank. Zal de minister dat dossier blijven opvolgen? Zal hij nagaan of die gemeenten zijn richtlijnen daadwerkelijk naleven en eventueel tegen die gemeenten optreden?

Ik ben niet zeker of ik het goed heb begrepen. Kunnen Ronse en de andere gemeenten worden verplicht om de Nederlandstalige uitnodigingskaarten op eigen kosten te laten drukken en te laten verspreiden?

Minister Marino Keulen: Het principe is duidelijk. De Franstalige uitnodigingskaarten die door de federale overheid ter beschikking worden gesteld, kunnen door de gemeenten in tweede instantie worden gebruikt. In eerste instantie moeten de gemeenten de taalwetgeving respecteren en een Nederlandstalige uitnodigingskaart versturen.

Het gaat hier niet om mijn eigen mening. Dit is nu eenmaal een rechtsstaat. Op 23 december 2004 heeft de Raad van State een ondubbelzinnig arrest gevelde. De hier aangehaalde situatie wordt in dit verband courant als voorbeeld gehanteerd. De oproeping moet in eerste instantie in het Nederlands gebeuren. De burger kan zijn rechten inzake de taalfaciliteiten doen gelden en kan om een Franstalige oproeping verzoeken. Hieraan is achteraf ook een Franstalige identiteitskaart verbonden. De faciliteiten spelen in dit verband maximaal hun rol.

Er zijn echter een aantal spelregels. Het arrest van de Raad van State bevestigt de wijze waarop de taalwetgeving moet worden begrepen. De omzendingbrieven Peeters en Martens zijn niet interpretatief van aard. Ze verduidelijken op een correcte wijze de taalwetgeving. De lokale besturen moeten hun gedrag op het arrest van de Raad van State afstemmen. De omzendingbrieven vormen een correcte weergave van wat de wetgever destijds met de bestuurstaalwetgeving heeft bedoeld.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Als ik het goed begrijp, weigert de federale overheid zich tot op heden naar de omzendingbrieven en naar het arrest van de Raad van State te schikken. Bijgevolg moeten de gemeenten het falen van de federale overheidsdiensten op eigen kosten opvangen. Ik vraag me af of de verantwoordelijkheid nu eigenlijk bij de federale overheid of bij de gemeenten berust. Indien de federale overheid de verantwoordelijkheid voor het verdelen van de uitnodigingskaarten draagt, treft de gemeenten geen schuld indien ze de Franstalige uitnodigingskaarten gewoon terugsturen en verklaren dat de kous voor hen daarmee af is. Kan een gemeente als nalatig worden beschouwd of verantwoordelijk worden gesteld indien een burger hierdoor niet over een rechtsgeldige identiteitskaart beschikt?

Minister Marino Keulen: Mijnheer Tack, u speelt in op mijn openheid ten aanzien van deze commissie. U probeert me zover te krijgen dat ik hier zou verklaren wat al dan niet wettelijk is. Ik ben niet van plan dergelijke uitspraken te doen. U mag dat van mij ook niet verwachten. Ik verberg me niet, maar ik stel enkel dat

ik de in de omzendbrieven en in het befaamde arrest van de Raad van State van 23 december 2004 bekrachtigde bestuurstaalwetgeving toepas.

Ik kan enkel bevestigen dat de bestuurstaalwetgeving op dit vlak moet worden toegepast. Ik heb geen instructie-recht ten overstaan van de diensten van de minister van Binnenlandse Zaken. Alle dossiers die iets met de bevolking en met de burgerlijke stand te maken hebben, behoren tot de federale aangelegenheden. Wat dit onderwerp betreft, heb ik zelfs niets over de gemeenten te zeggen. De gemeenten voeren gewoon het federaal beleid uit. Er is geen sprake van een gemeentelijk beleid. Indien ik hierover vragen krijg, moet ik naar de federale minister van Binnenlandse Zaken verwijzen.

De federale overheid houdt zich aan de wet van 1991. De bewuste directie van de FOD Binnenlandse Zaken houdt een register bij. Dit register omvat het identificatienummer van elke burger in het Rijksregister, de taal van de identiteitskaart van elke burger en het volgnummer van elke identiteitskaart. De federale overheid beroept zich op de wet van 1991. Naar mijn bescheiden mening is de bestuurstaalwetgeving ook op deze wet van toepassing. Dat is althans mijn visie.

De heer Erik Tack: Mijnheer de minister, het was niet mijn intentie u uitspraken te ontlokken. Ik had gehoopt dat u me, op basis van uw kennis van wat al dan niet kan, een eenduidig antwoord kon geven. Ik dank u alvast voor uw antwoord.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de voorzitter, de minister heeft, zoals gewoonlijk, een principieel en correct antwoord gegeven. Een aantal flagrante zaken die ik net heb gehoord, doen evenwel mijn klomp breken. Blijkbaar gebruikt het Rijksregister taalregistratie. Dit komt neer op het bijhouden van taalregisters. Hoewel dit in feite verboden is, geeft de minister van Binnenlandse Zaken dit zelfs toe. De minister van Binnenlandse Zaken baseert zich op de wet van 1991. Dit is compleet fout. Het territorialiteitsprincipe zou immers de basis voor het verzenden van die bewuste documenten moeten vormen.

De vraag is natuurlijk hoe we dit kunnen afdwingen. De minister van Binnenlandse Zaken verschuilt zich achter de wet van 1991. We zouden de gemeenten kunnen vragen om de situatie zelf recht te zetten. In bepaalde gemeenten, zoals Ronse of Bever, zal dit allicht wel lukken. In de faciliteitengemeenten rond Brussel heerst echter een heel andere traditie in verband met het naleven van omzendbrieven en van de taalwetgeving.

Ik stel voor dat we de leden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers vragen om de huidige minister van

Binnenlandse Zaken, die enkel de lopende zaken behartigt, of de nieuwe minister van Binnenlandse Zaken, indien die er ooit nog komt, eens stevig te ondervragen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de stand van zaken in de overdracht van de Plantentuin van Meise

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de voorzitter, bepaalde dossiers komen steeds weer terug en dwingen ons steeds weer op dezelfde nagel te kloppen. Dit dossier, de overdracht van de Plantentuin van Meise, is een dergelijke nagel. Dit dossier sleept immers aan als een processie van Echternach.

Op 20 juni 2007, een paar weken voor het parlementair reces, heeft de directeur van de Plantentuin opnieuw een van de collectieserres moeten sluiten. De serre was volledig scheefgezakt en stond op instorten. Hierdoor dreigde een collectie marantaceën verloren te gaan. Daags nadien, op 21 juni 2007, heb ik de toenmalige minister-president een actuele vraag over dit onderwerp gesteld. De heer Leterme heeft me toen beloofd dat de Vlaamse Regering de nodige middelen zou zoeken om een aantal cruciale instandhoudingswerken te realiseren.

De overheveling van de Nationale Plantentuin van Meise is geregeld in het Lambermontakkoord van 2000. Ondertussen, zeven jaar later, zijn we nog geen stap dichterbij de uitvoering. Er is nog steeds geen samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse overheid en de Franstalige tegenpartij. We staan misschien een paar stappen verder, maar het dossier is verre van rond.

Anderhalve maand geleden leek het er even op dat alles in orde zou komen. Te elfder ure heeft de Franstalige tegenpartij de ondertekening van het samenwerkingsakkoord echter afgeblazen. Na al die jaren kunnen we van politieke onwil spreken, want Meise ligt in de Vlaamse Rand. Het is duidelijk dat de Franstalige de overheveling niet zonder slag of stoot willen zien gebeuren. We weten allemaal dat politieke onwil inhoudt dat elk woord of elk punt goed genoeg is om de zaak te blokkeren en te laten verrotten. In dit geval is dit jammer genoeg zeker het geval. Hier wordt een politiek van de verschroeiende aarde toegepast. Vroeg of laat zal de Plantentuin naar Vlaanderen worden overgedragen. De vraag is alleen in welke staat de tuin zich dan zal bevinden.

Vlaanderen wil investeren en heeft dit overigens een jaar geleden al gedaan. Als zaakwaarnemer heeft minister Moerman meer dan anderhalf miljoen euro geïnvesteerd om dringende onderhouds- en herstellingswerken te laten uitvoeren. Minister Bourgeois staat klaar om er een toeristisch info- en onthaalcentrum te bouwen en om de tuin in het concept van de Groene Gordel in te passen. Vlaanderen wil dit domein als een goede huisvader beheren. Voorlopig kunnen en mogen we dit echter niet doen.

Mijnheer de minister-president, wat is de stand van zaken in dit dossier? Heeft de Vlaamse Regering onder tussen nog overleg met de Franse Gemeenschapsregering gepleegd? Zo ja, wat is het resultaat van dit overleg? Hoe staat het met de eindfase van de uitvoering van de overdracht? Welke timing ligt momenteel voor? Wanneer zullen we de Plantentuin eindelijk op een goede manier zelf kunnen beheren?

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mijnheer de voorzitter, de minister had allicht al verwacht dat ik me bij de vraag om uitleg van de heer Demesmaeker zou aansluiten. Twee dagen voor de heer Demesmaeker zijn vraag om uitleg heeft ingediend, heb ik de minister-president immers een schriftelijke vraag over hetzelfde dossier gesteld. Het gaat hier in elk geval om een dossier dat me na aan het hart ligt.

De heer Demesmaeker heeft daarnet verwezen naar een actuele vraag die hij de vorige minister-president in juni 2007 heeft gesteld. Dit was uiteraard niet de eerste keer dat dit onderwerp ter sprake is gekomen, we zijn er al verschillende jaren mee bezig. Eigenlijk komt het erop neer dat we steeds opnieuw dezelfde vragen moeten stellen. Aangezien ik hierover een schriftelijke vraag heb gesteld, sluit ik me nu aan bij de vraag om uitleg van de heer Demesmaeker.

Mijnheer de minister-president, hoe zit het met de gesprekken met de Franstaligen? De heer Leterme heeft in juni 2007 aangekondigd dat er opnieuw gesprekken zouden worden gevoerd. Hoe zit het met die gesprekken? Hoe zit het met de timing? Het is hoog tijd dat we uiteindelijk een doorbraak tot stand brengen.

Zoals de heer Demesmaeker al heeft aangehaald, is de problematiek immers zeer ernstig en visueel zeer zichtbaar. Ik weet niet of u al eens ter plekke bent geweest of dat u de website van de Plantentuin van Meise al eens hebt bekeken. Het personeel is radeloos. Om het verloop van de aftakeling te illustreren, hebben ze een speciale rubriek aan de website toegevoegd. In die rubriek worden oproepen gelanceerd en verschijnen foto's van de Plantentuin. Het is niet vijf voor twaalf, maar tien na twaalf.

Welke inspanningen hebt u al geleverd om in dit dossier een doorbraak te forceren? Ik hoop dat dit dossier geen

deel van het communautair opbod in het kader van de federale regeringsonderhandelingen zal worden. Het is voor ons heel belangrijk dat we een concreet antwoord op onze vragen krijgen. Als inwoner van de regio ligt de Plantentuin van Meise me na aan het hart. Als ik er eens rondwandelen, kan ik enkel vaststellen dat de aftakeling zich voortzet. Omwille van de historische waarde van de Plantentuin van Meise wordt het tijd een oplossing voor dit probleem te vinden. Ik hoop dat u vandaag wat meer zicht op een mogelijke oplossing kan bieden dan de verklaringen die we de voorbije jaren hebben moeten horen.

De voorzitter: Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik kan me alleen maar aansluiten bij wat de heer Demesmaeker heeft gezegd. Dit dossier is een zeer droevige processie van Echternach die al zeven jaar duurt.

De heer Demesmaeker gebruikt krachtige taal. Hij heeft het over politieke onwil, een politiek van de verschroeiende aarde en een verrottingstrategie. Hij doet dat zeer terecht. We kunnen er niet omheen dat het de bedoeling is om, als Vlaanderen de Plantentuin zal krijgen, ervoor te zorgen dat het een lege doos zal zijn, of beter gezegd: een doos met enkele rottende planten in.

Dat is erg voor Vlaanderen, maar ook erg voor de unieke verzameling die er is samengebracht en erg voor de bezoekers van de Plantentuin. Ik wil de nieuwe minister-president dan ook vragen deze zaak als een prioriteit te beschouwen. Dit dossier is al zeven jaar een communautaire principekwesitie, en het getuigt bijgevolg niet van veel realiteitszin om het buiten de communautaire discussie te houden. Verder moet worden gezegd dat elke dag zonder oplossing onherstelbare schade kan betekenen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik dank de vraagsteller nogmaals dat hij de aandacht vestigt op de situatie van de Plantentuin te Meise. Dat is terecht, want het dossier gaat al een tijdje mee. We zijn volop bezig om de dialoog tussen gemeenschappen en gewesten nieuw leven proberen in te blazen.

Zo'n aanpak moet natuurlijk worden vertaald in oplossingen voor concrete dossiers, en eentje daarvan is die van de Plantentuin van Meise. Dat dossier moeten we samen met minister-president Arena van de Franse Gemeenschap oplossen. Vorige week hebben mijn medewerkers contact opgenomen met het kabinet van mevrouw Arena om knopen te kunnen doorhakken. Ik

hoop dat we daarin slagen. Ik ben echter ook realistisch, en niet naïef. Dit dossier sleept al jaren aan. Ik zal pas opgelucht ademen als er een akkoord is bereikt en we dit dossier kunnen afsluiten, en dat kan slechts als we over de nodige bevoegdheden beschikken.

We kennen de geschiedenis zeer goed. Ik onderscheid twee aspecten. Het eerste aspect is de staat van de gebouwen en de serres, en de inspanningen die de Vlaamse Gemeenschap levert. U hebt er zelf naar verwezen: we hebben 1,8 miljoen euro voor de vervanging van de stookketels uitgetrokken, zodat we als zaakwaarnemer het minimum voor de toekomst kunnen veiligstellen. Het tweede aspect is de stand van zaken met betrekking tot het samenwerkingsakkoord. Ik overloop de elementen ervan. Nadien zal ik snel overlopen wat er in verband met het zaakwaarnemerschap al is gebeurd door minister Moerman, minister Van Mechelen en mezelf en welke middelen daarvoor zijn vrijgemaakt volgens een verdeelsleutel die tussen de drie voornoemde leden van de regering op 20 juli 2006 is afgesproken.

Ik heb het eerst over de stand van zaken inzake het samenwerkingsakkoord. Op 21 juni 2007 heeft toenmalig minister-president Leterme in een antwoord daarover het volgende gezegd. In november vorig jaar werd met het kabinet van minister-president Arena verder overlegd om het principeakkoord dat zowel door de regering van de Franse Gemeenschap als door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd op 23 en 30 september 2005, technisch te vertalen.

Zoals toen werd gesteld, dienden nog een aantal punten te worden uitgeklaard, onder meer op personeels-administratief vlak. Begin februari 2007 vroeg de Franse Gemeenschap daarover nog bijkomende informatie op bij de Plantentuin. Uiteindelijk werd op 26 april 2007 met de Franse Gemeenschap verder overlegd. Toen bleek dat het kabinet van minister-president Arena nog vragen had met betrekking tot het personeelsstatuut van anderstaligen en de inventaris van de bestaande herbaria.

Het is ook geen evidente, maar een erg technische materie. Vorige week nog heeft mijn medewerker overlegd met het kabinet van mevrouw Arena en er die laatste punten bediscussieerd. Ik wens nog geen concrete verklaringen af te leggen voor het akkoord helemaal rond is. Ik ben optimistisch van aard, en hoop dat we een doorbraak kunnen realiseren en dit al te lang aanslepen-de dossier de komende maanden kunnen afsluiten.

Ik besluit. In dit dossier is tussen 2001 en 2004 geen evolutie gekomen. Aan Vlaamse kant is dat dossier steeds opgevolgd. De krachtlijnen van het samenwerkingsakkoord zijn opgenomen in de regeringsbeslissingen van september 2005. De Vlaamse Regering heeft inmiddels een financiële en praktische werkwijze uitgewerkt, waardoor vanaf de overdracht in budgetten is

voorzien. Wij traden als zaakwaarnemer op om de toekomst van de Plantentuin niet te hypothekeren. Ik hoop dat we binnenkort het dossier dus eindelijk kunnen afsluiten. Het is geen klein dossier, maar ter zake zijn dus al stappen ondernomen.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor het antwoord. Ik begrijp dat dit een ingewikkeld, zeer technisch dossier is. Toch moet ik opmerken dat we nu al enkele jaren steeds opnieuw hetzelfde slotzinnetje horen: "Ik hoop dat we binnenkort het dossier kunnen afsluiten." U bent optimistisch. Ik ben dat niet. Ik bezoek geregeld de Plantentuin. Zowel de buitencollecties als de collecties in de serres zijn erg waardevol. De directie kan er niet langer mee lachen. Het is een triestig verhaal. Het is een surrealistisch, Belgisch verhaal.

Zoals in de duivensport moeten we steeds opnieuw wachten. Ik hoop dat de duiven ooit nog eens uitvliegen, richting Meise. U bent een voorstander van de dialoog. Ik ben dat ook. Dialoog veronderstelt natuurlijk wel dat men naar elkaar luistert en respect heeft voor elkaar. In dit land veronderstelt dat een minimum aan federale loyaliteit. In dit dossier ontbreekt dat echt bij de Franstaligen. We wachten dus af. U mag er alleszins op rekenen dat we u nog vragen zullen stellen over de voortgang van dit dossier: het is immers voor onze regio echt te belangrijk.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mijnheer de minister-president, u zult het misschien niet graag horen, maar ik ga helemaal akkoord met de heer Demesmaeker. Ook u hebt gezegd dat dit een heel belangrijk dossier is: niet alleen voor onze streek, maar voor heel Vlaanderen en zelfs voor heel Europa. Het wordt tijd dat we echt zichtbaar kunnen vaststellen dat er een doorbraak in dit dossier wordt gerealiseerd. We hebben nog een beetje geduld. U bent nog een kersverse minister-president. U krijgt krediet. Maar u kunt niet verlangen dat we gewoon wachten tot de zaak in orde komt. Ik hoop echt dat dit de laatste keer is dat we u daarover moeten ondervragen. We hebben hoop, maar zullen de zaak op de voet volgen. Desnoods zullen we u daarover opnieuw ondervragen.

Minister-president Kris Peeters: Gezien de huidige stand van zaken, begrijp ik uw reactie. Het zou evenwel erger zijn als ik ter zake nog geen actie had ondernomen. Als volksvertegenwoordiger moet u afwachten. Ik heb echter niet op deze vraag gewacht om actie te ondernemen en met het kabinet van mevrouw Arena contact op te nemen. Ik zal alle energie aanwenden om

dit dossier op te lossen. Als u een nieuwe vraag zult stellen, hoop ik dat ik de zaak definitief kan afsluiten.

Mevrouw Else De Wachter: U krijgt van ons nog krediet, zoals ik al eerder zei.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: U mag me niet verkeerd begrijpen: ik waardeer de inspanningen die u levert in de lijn van wat uw voorganger heeft gedaan. Sinds 2004, toen ik volksvertegenwoordiger werd, zijn we met dit dossier bezig. Enig scepticisme is dus verantwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
